

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
V. Báthory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi Osztály.)
Telefon: Automata 294-52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádiós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P, félévre 4 P, negyedévre 2 P.

Budapest, 1933.

XIV. évfolyam 20. szám

Május hó 14

„Üzenem ellenfeleinknek, dolgozzanak a békéért!”

Gömbös Gyula miniszterelnök rádióüzenete a Nemzetközi Vásárról

Május hó 6-án nyílt meg a *Budapesti Nemzetközi Vásár* és elismeréssel kell megállapítani, hogy ez a *leghatalmasabb, a leggazdagabb s a legnagyobb sikerűnek* igérvő vásár valamennyi eddigi közül!

Tíz óra előtt érkeztek meg a megnyitási ünnepségre a meghívott előkelőségek, a kormány tagjai, országgyűlési képviselők és felsőházi tagok, külföldi küldöttségek és a gazdasági élet vezető egyéniségei.

Tíz óra után néhány perccel érkezett meg Gömbös Gyula miniszterelnök, akit Éber Antal elnök üdvözölt a Vásárt ren-

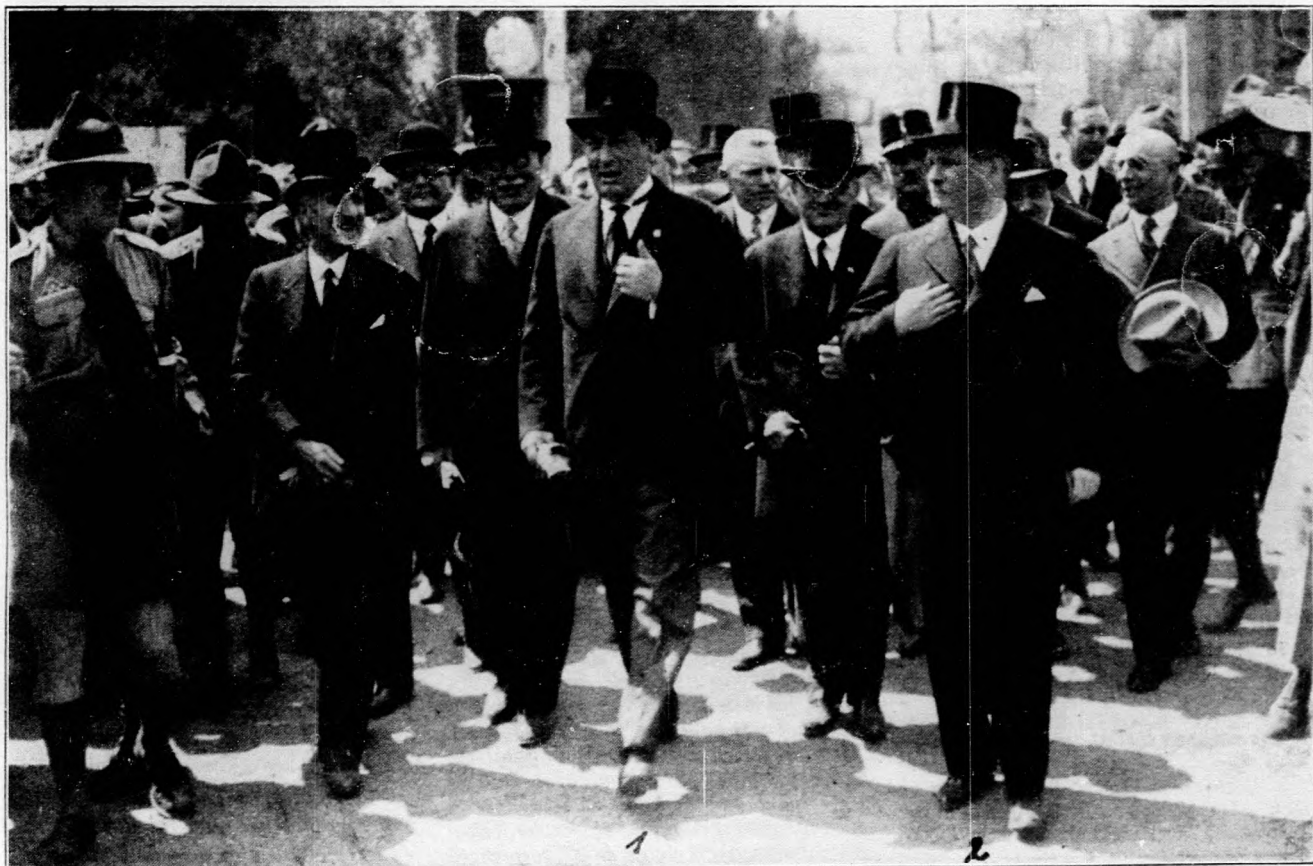
dező *Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara* nevében.

Gömbös Gyula a rádió mikrofonja elé állva, többek közt a következőket mondotta az üdvözlésre:

A miniszterelnök megnyitja a vásárt

— Nemrég az *Országos Mezőgazdasági Kiállítás* megnyitását vettem részt és akkor azt láttam, hogy a magyar mezőgazdaság megtette a köte-

lességét és *bizik velem együtt a nemzet feltámadásában*. És most, hogy idejöttem, azt látom, hogy *a kereskedelem és az ipar is kiveszi részét a nemzeti munkából*, pedig ugyanolyan nehéz feladatok nehezdednek a kereskedelemre és az iparra, mint a mezőgazdaságra. De a magyar kereskedelem, ipar és mezőgazdaság egyaránt rendelkezik azzal a titokzatos magyar erővel, amely különösképpen veszélyes időkben jut kifejezésre. A ma-

Gömbös Gyula miniszterelnök (1) és Fabinyi Tihamér kereskedelmi miniszter (2) a Budapesti Nemzetközi Vásár megnyitására.

gyar föld is más erőket érlel és a magyar kéz ereje is nemesebb munkát végez, mert azt látjuk, hogy *dacára minden nehézségnek, a nemzeti egység a nemzeti harmónia és a becsületes munka, a tisztességes megélhetési lehetőségek, a tervszerű gazdálkodás előre viszi a nemzetet.*

Ezután Gömbös Gyula miniszterelnök a Vásár megtekintésére indult. A miniszterelnök megtekintette az autószalont, majd az idegen nemzetek pavilonjait. Ezután a bélyegkiállítás került sorra, majd Bethlen Mária grófnő pavillonjánál állott hosszabban a miniszterelnök, örömmel szemlélve a remek székely és más erdélyi munkákat. Az Elektromos Művek, Gázművek, MÁV. Posta, Dohányjövődék, Külkereskedelmi Hivatal, Kőszeg és Pécs csarnokának megtekintése után a miniszterelnök a *Rádióüzenetek* pavillonjába ment és a következő kijelentést tette a mikrofon előtt:

„Magyar testvéreim!”

— Magyar testvéreim! Ezelőtt hét hónappal nemzeti egységre és nemzeti munkára hívtam fel az országot. Nagy volt a bizakodás, nagy volt a reménykedés, de régi magyar szokás szerint, nemsokára felváltotta ezt a hangulatot a csüggedés, a kételkedés és a bírálat. Az eddig elért eredmények azonban újra felébresztették a nemzetben a bizalmat. Amit eddig tettünk és elértünk, nem magamnak és nem a kormányknak tulajdonítom, hanem *elsősorban a magyar nemzet géniuszának, amely alkotásra serkenti a nemzetet.* A Duna-medencében mi magyarok újból nekifogtunk az alkotásnak, amelyre elsősorban mi vagyunk predestinálva. Nagy lépésekben megyünk előre, mert a mi hivatásunk alkotni és cselekedni a béke eszközeinek alkalmazásával. Üzenem, nemsoká barátainknak, hanem ellenfeleinknek is, hogy *tegyék ők is azt, amit teszünk: dolgozzanak a békéért, saját maguk és az emberiség érdekében.*

Taps fogadta a miniszterelnök kijelentéseit, majd *Fabinyi* Tihámér kereskedelemügyi miniszter, *Sipőcz* Jenő polgármester, *Éber* Antal, *Chorin* Ferenc, *Magyar* Pál és *Horszky* János üzent, a rádióon keresztül.

Innen a miniszterelnök a nagy csarnokba ment, ahol szintén igen nagy érdeklődéssel szemlélte végig a legkiemelkedőbb érdekességeket, hosszabban időzve a Csarnok mögött elhelyezett *díjnyertes telepesháznál és a többi díjnyertes pályázatok pavillonjában.*

Jóval elmúlt dél, mire Gömbös Gyula befejezte körsetáját és a Vásár vezetőségének megelégedését fejezve ki, elhagyta a Vásár területét, ahol ekkor már hatalmas seregekben rajzolt az érdeklődő, lelkes közönség.

A Vásár megnyitását követő vasárnap több, mint százezer főnyi látogatója volt a megkapó látnivalóknak. De a hétköznapokon is előzönlötte a közönség a Vásár hatalmas területét, külföldiek, vidékiek és

pestiek tolongtak a gyönyörű pavillonok előtt. A Vásár nemsoká a legszebb volt az eddigeik között, hanem a leglátogatottabb is.

Országzászlók . . .

Magyar ember számára nincs komorabb látvány, mint a fővárosban, a Szabadság-téren, Észak, Kelet, Dél, Nyugat szobraival szemben a félárbocra engedett nemzeti színű lobogó, amely a magyar rabságot és eltiportságot jelképezi, s csak akkor fog a magasba, a rud végére felszökni, amikor hazánk ismét egész lesz, szabadsága pedig ép és sértetlen. Addig feluton a lobogó. Közelebb hozzánk, hogy jobban lássuk. Hogy ne feledjük. Hogy mindig rágondoljunk, mint a súlyos beteg a kórra, amely emészti. A szemünkbe lobogjon és ki ne kerülhessük a mindennapi élet valami kis ócska bánatáért, vagy hitvány örömeért. Mert akkor nem volnánk méltók a magyar nevezetre, de a magyar szabadságra sem . . . Megható példáit látjuk és halljuk nap-nap után az egyszerű és szegény magyar falvak megmozdulásának, amelyekben az országzászlók gondolata mindinkább tetet ölt. Egyszerűen, olesón, nemesen, de láthatóan és szembeötlően mégis, ahogy a küzdő falvak nemes gondolkozásu lakóihoz és érzelmeihez méltó. Egy kis lobogó a hősök szobra előtt, vagy, — ha költség nem adódhatik hozzá, ami igen sok esetben érthető — valami egyéb jelkép, amelyet az ősi magyar szabadságvágy megzemélyesítőjének tartanak és hisznek. Mert ez a fontos. És ez a szép. És ez a felemelő. A hit, a töretlen hit a magyar feltámadásban. Amelynek jelképe legyen, amit akaratunk alkotott. Egy kis méces, egy kis fa is elég, ha többre nem telik. A hit a fontos, amely meggyújtja az elsőt, s az akarat, amely ülteti az utóbbit. Akkor hihetünk Magyarország feltámadásában . . .

Anyák napja . . .

Amikor a keresztfán kinlódó Üdvözítő szívét a felszemű római katona lándzsájával keresztülzsúrta, a szent vér első cseppje a katona vak szemére hullott és meggyógyította. A többi, a vérpatak, lefolyt a Megváltó meggyötört testén, s a keresztfát átölelő Szüzanya szívére hullott, hogy enyhülést vigyen oda. De ahhoz még az Isten Fiának se volt hatalma. Az anya fájdalma nagyobb volt, mint a keresztén függőé, az ő szívét hét tör járta át . . . És amikor Wolhyniában, a Kárpátokban, Szerbiában, Doberdón a halál sötét kapuját lépték át a hős magyar fiuk, többet szenvedtek-e az elmulás gyötrelmes és vérfagyasztó pillanatában, mint a halálra vált

édesanyjuk odahaza, akinek szívéből szakadt az övék, s akinek szíve az övék után szakadt? . . . Jaj! És ne beszéljétek a máról . . . A gond harcáról . . . A befelé folyó könnyek emésztő patakjáról, amely jobban éget, mint a föld gyomrából elősistergő láva . . . Meg tudnátok-e venni a világ összes aranyán azt a kincset, amit az édesanya oda ne adna, ha tudja, hogy gyermekének nincs mit ennie? És ha fázik, mert nincs tüzelő? . . . És ha beteg és talán meg is hal, mert nincs pénz orvosra és patikára? . . . Ne beszéljünk erről, mert megható és nagyon szomorú. De felemelő is! Nincs a fájdalomnak az a mélysége, ahova az édesanya szíve le nem ér veled, de az örömeinek sincs az a magaslata, ahova veled föl nem tör . . . Ejts e napon egy könnyet és mosolyogj is és menj haza, öleld meg az édesanyádat, ha él, vagy borítsd el sirját a május minden szép virágjával, ha meghalt . . . Mert szeme még a Mennyből is vigyáz rád . . .

M. J.

Reviziót!

Llvellyn Jones, az angol alsóház tagja, akinek Magyarország iránti őszinte barátsága általánosan ismert, május hó 15-én indul el régóta tervezett magyarországi útjára. Utazásáról mondott nyilatkozatában kijelentette, hogy véleménye szerint a legutóbbi európai események egészen különös alkalmat adnak Angliának arra, hogy a *Magyarországgal elkövetett igazságtalanság és a trianoni békeszerződés békés revíziója* iránt érdeklődjék. Az angol képviselő két-három hétig marad Magyarországon, ez alatt a magyar helyzetet behatóan fogja tanulmányozni.

*

A legutóbbi olasz-amerikai tanácskozások során Roosevelttől kifejtették, hogy *Mussolini* revíziós tervét félreértették. A Duce revíziós tervéhez először a főbb hatalmak hozzájárulását akarta megnyerni, a tervet azután az összes érdekelt felekkel minden részletben megvitatták volna. Az olasz megbízottak mégis hangoztatták, hogy a jelenlegi helyzetben csak a szerződések revíziójával és a vámkorlátok csökkentésével lehet segíteni. *Jung* olasz pénzügyminiszter az újságírók előtt a szerződések revíziójáról a következőket mondta:

— Egy forró kazán ellenállóképességét nem lehet növelni azáltal, hogy egyszerűen újabb súlyokat raknak a szelepekre.

BELPOLITIKA

Képviselőház

A képviselőház május hó 3-án kezdte meg az 1933—34. évi állami költségvetés tárgyalását. *Temesváry Imre* főelőadó ismertette a költségvetést; megállapította, hogy a kormány kellő óvatossággal állította össze a költségvetést és annak a reményének adott kifejezést, hogy a költségvetés realitása talán megindítja a javulást.

A vita során *Sigray Antal* gróf elismeréssel szólott a pénzügyminiszter komoly és áldozatkész munkásságáról, majd külpolitikai kérdésekkel foglalkozott és kijelentette, hogy a restaurációt (a Habsburg-család visszatérését a trónra) a magyar jövő és generáció egyetlen járható útjának tartja. — *Sztranyavszky Sándor* vázolta a Gömbös-kormány hét-hónapos bel- és külföldi működésének utjelző eredményeit és hangsúlyozta, hogy a kormány széleskörű munkája igazolja a Nemzeti Egység Pártjának bizalmát Gömbös Gyula és kormánya iránt. — *Eckhardt Tibor* megállapította, hogy a pénzügyminiszter a költségvetésben hű képét adta az ország állapotának. A külföldi adósságok tekintetében az az álláspontja, hogy a külföldnek semmit sem tudunk fizetni. A kartel-árak magasságát ostorozza. Ha telepítésről folyik a szó, elsősorban annak az 567 ezer gazdának tegyék lehetővé a föld megtartását, akiknek földjei veszedelemben forognak. A pengő pénzlábát le kell szállítani 50 százalékkal. — *Wolff Károly* és *Peyer Károly* felszólalása után *Bud János* foglalt állást Eckhardt Tibornak a pengőérték leszállítására vonatkozó javaslata ellen. A pengő értékéhez könnyelműen nem szabad hozzányulni. Végül azt hangsúlyozta, hogy az adózás igazságos legyen. — *Kray István* báró azt kívánja, tegyen a kormány lépéseket Ottó királyfi hazatérése érdekében. — *Pesthy Pál* a mezőgazdasági kamathátralék és tőketörlesztési hátralékok rendezését sürgette, továbbá kamatmérséklést és a tömegárverések megszüntetését kívánja. A kisbirtokok eladósodásának országos átlaga 416 pengőt tesz ki holdanként. — *Lakatos Gyula* dr. rámutatott az adózás némely hibáira. Csökkenteni kellene a társadalombiztosítás terheit, meg kell állítani az önkormányzatok túlköltekezését, mellőzni kellene az egyházi adóknak közadók módjára való behajtását; csökkenteni kell bizonyos mértékben a nyugdíjakat és a kultusztárca körébe vágó néhány intézményt össze kell vonni. Végül erőteljesen állást foglalt az infláció ellen. — *Rassay Károly* teljes elismerését fejezte ki a miniszterelnök eddigi mű-

ködése iránt. Az adósságrendezés tekintetében a kényszeregyességi eljárás bevezetését tartja helyénvalónak. — *Berki Gyula* helyteleníti a királykérdés felvetését; majd azt javasolja, alkosson a kormány olyan kerettörvénytervezetet, mely földbirtokok formájában földet juttat a nincsteleeknek. Felveti azt a gondolatot is, hogy alföldi sokgyermekes családokat telepítsenek a Dunántúl elnéptelenedett, egykés vármegyéibe. — *Farkasfalvi Farkas Géza* a kartelek arpolitikája ellen szólott. — *Herrmann Miksa* a független kigazdapárt deválórizációs terve ellen foglalt állást. — *Hunyady Ferenc* gróf felszólalása után *Ernszt Sándor* annak a véleményének adott kifejezést, hogy a kamatkérdésben még tovább kell menni. — *Eber Antal* a legteljesebb gazdasági szabadságot kívánja. — *Lányi Márton* a költségvetést elfogadta. — *Krüger Aladár* szerint a kamatcsökkentések terén tovább kell menni. — *Marschall Ferenc* azt hangsúlyozta, hogy a ma egyáltalán tehető erőfeszítések a kormányzat részéről megtörténtek. A mezőgazdaság sulyos helyzetéről szólva, azt mondta, hogy hitelezőinknek tudomásul kell venniük, hogy az igazi hitelalap a magyar földművesnek a viszonyokkal megalkuvó, hallatlan szívóssága, mely mindenkor a legmegingathatatlabb aranyfedezetünk marad. A magyar nemzet előtt két utat lát: vagy történelmi küldetésű nemzeté küzdi fel magát, vagy beéri a gyarmati rendeltetéssel. Gömbös Gyula, igen helyesen, az előbbi szerepre tartja hivatottnak nemzetét. Ahhoz azonban, hogy ennek a célkitűzésnek nyomán maradandó eredményekhez jussunk, elsősorban igen nagy és maradandó hitre van szükségünk.

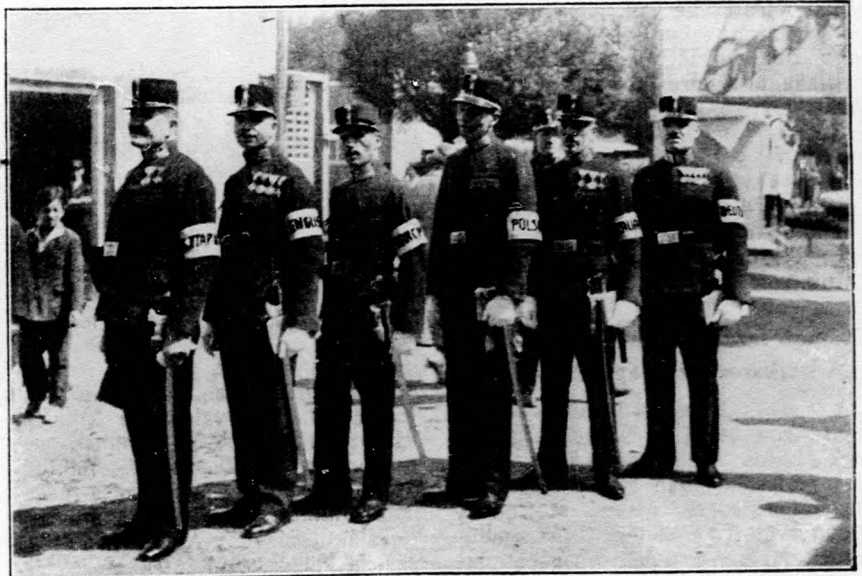
VILÁGKRÓNIKA

London készül a gazdasági világ-értekezletre

Jelentettük, hogy a világgazdasági értekezlet Londonban, június hó 12-én veszi kezdetét. A Népszövetség genfi főttkársága már szétküldte a világgazdasági értekezlet meghívóit, 66 államhoz. A meghívóban tudtul adják, hogy *Norman Davis*, az Egyesült Államok képviselője, az értekezlet megnyitó ülésén vámfegyverszűnetet fog javasolni. A megkötendő egyezményben valamennyi állam kötelezi magát, hogy a vámfegyverszűnet tartama alatt nem emeli fel a vámokat, vagy a fennálló vámokat nem emeli érezhető módon. Az egyezmény továbbá kiterjed arra is, hogy a behozatali korlátozásokat nem szaporítják és hogy azokat nem élezik ki még jobban. Végül a kormányok kötelezettséget vállalnak arra, hogy a kiviteli ipart sem közvetlenül, sem közvetve nem támogatják semmiféle mesterséges intézkedéssel és kedvezménnyel. Az Egyesült Államok nem gondolnak nemzetközi egyezményvel létesítendő vámfegyverszűnetre, amit évek óta nem sikerült a Népszövetségnek megvalósítania. Legvalószínűbb, hogy olyan természetű nyilatkozatról lesz szó, amelyet a leszerelelési értekezleten résztvevő államok a fegyverkezés szüneteltetése érdekében elhatároztak.

Az olasz-amerikai megegyezés

Roosevelt amerikai elnök és *Jung* olasz pénzügyminiszter megbeszéléseit folytattak és ennek befejeztével közös nyilatkozatot adtak ki, mely a

Bolgáruul, angolul, franciául, lengyelül, olaszul és németül beszélő rendőrök a Budapesti Nemzetközi Vásáron.

következőket mondja: Mélységes megelégedéssel állapítottuk meg nézteink feltűnő hasonlóságát a világ nehézségei tekintetében. A rendes élet csak akkor térhet vissza, ha a világgazdasági értekezlet sikerrel és haladéktalanul határozhat. A feladat olyan bonyolult és nehéz, hogy csak akkor várhatunk sikert, ha valamilyen nemzet a legőszintebben kívánja, hogy az értekezlet eredménnyel járjon. A másik eshetőség a gazdasági háború kiéleződése volna, amelyet pedig el kell hártani. Megegyeztünk abban, hogy a politikai nyugalom a gazdasági szilárdság lényeges előfeltétele. Gazdasági leszerelés csak olyan világban hajtható végre, amelyben katonai leszerelés is lehetséges. Vámfegyverszünetre és valamennyi kereskedelmi akadály elhárítására van szükség. Abban is megegyeztünk, hogy helyre kell állítani az egész világon a szilárd csereértékmérőt és hogy ez csak az arany lehet.

Meghosszabbították a német-orosz szerződést

Dirksen német nagykövet és Litvinov orosz külügyi népbiztos Moszkvában kicserélték a német-orosz barátságos viszonyt szabályozó korábbi szerződéseket, illetőleg azok meghosszabbításáról szóló jóváhagyó okmányokat. Az ezzel kapcsolatban felvett jegyzőkönyv kifejezésre juttatja a német és a szovjet kormányok azt a kívánságát, hogy a köztük fenálló barátságos kapcsolatokat folytassák, a mindkét ország szempontjából fontos együttműködést ápolják és járuljanak hozzá az általános béke biztosításához. A német-orosz barátsági szerződés meghosszabbításának nemzetközi szempontból is rendkívüli politikai jelentősége van. A német kormány nem lát semmi ellentétet abban, hogy Németország minden eszközzel meg akarja szilárdítani a német-orosz baráti jóviszonyt, ugyanakkor azonban a legélesebb belpolitikai harcot folytatja a kommunizmus ellen. A német-orosz barátsági szerződés egyébként megfosztja a németországi kommunistákat attól a reménytől, hogy a szovjetkormány majd segít rajtuk.

Németországban megszállták a szakszervezeti épületeket

A szakszervezetek működésének egyirányba terelése érdekében a horogkeresztes rohamosztagok az egész német birodalomban rajtaütésszerűen megszállták az összes szocialista szakszervezeti épületeket. Az épületekben rohamosztagos őrségeket helyeztek el. A szakszervezetek egész gépezetét úgy fogják átszervezni, hogy azok a politika helyett a munkásság jogait és védelmét szolgálják

csupán. A német szakszervezeti sajtó központi irányítását is a nemzeti szocialisták vették át.

Titkos rendőrhivatal Berlinben

Berlinben titkos állami rendőrhivalt állítottak fel, melynek feladata a rendőrhatalóságok támogatásával üldözni az egész állam területén az államellenes politikai törekvéseket. Az új hivatalnak joga van lapok elkobzására és betiltására, a tulajdonjog és személyes szabadság korlátozására, a levél- és telefontitokba való beavatkozásra.

Izgalmak Ausztriában

Ausztria népe hetek óta állandó izgalomban él. Különböző tervek keringenek arról, hogy a német nemzeti szocialisták be fognak törni Ausztriába és megszállják. Bár a hivatalos helyről megindított vizsgálat azt eredményezte, hogy nyilvánvalóan csak híresztelésekről van szó, a han-

gulat állandóan tulfütött. Május hó 5-től kezdve Ausztriában tilos a horogkeresztes barna ing és a kommunista pártegyenruha. A bécsi tisztikar összejövetelt tartott, amelyen az osztrák hadsereg tisztjei kifejezésre juttatták a kormány iránti hűségüket. A keresztény szocialisták salzburgi pártgyűlése alkalmával a nemzeti szocialisták ismételten tüntettek Dollfuss kancellár és Vaugoin hadügyminiszter ellen. Május 13-án több vezető német nemzeti szocialista politikus érkezik az osztrák fővárosba, akik több napig maradnak Bécsben és előadásokat tartanak a bécsi nemzeti szocialista párt gyűlésein. Az egyenruhaviselési tilalom és a mai alkotmányra újból leteendő hűség esküvel kapcsolatban újabb horogkeresztes tüntetések voltak. A keresztényszocialisták nagygyűlésén az igazságügyminiszter kijelentette, hogy osztrák gyarmat nincs és nem is lesz soha. Ezzel Ausztriának Németországba való bekebelezésére céltzott.

József Ferenc dr. királyi herceg nyitja meg a Faluszövetség somlővásárhelyi kiállítását

Nagysikerűnek ígérkezik a somlói bor népszerűsítését szolgáló megmozdulás

A Faluszövetség somlővásárhelyi kiállításának rendezőbizottsága május hó 7-én tartotta meg teljes ülését Somlővásárhelyen. Az értekezleten megjelent Belák Endre járási főszolgabíró, vitéz Rajháti Sándor testnevelési felügyelő, Galamb István szőlészeti és borászati felügyelő, Töpler Ernő a vármegyei gazdasági egyesület titkára, Schneller István gazdasági felügyelő, Erdős Imre, a Felsődunántuli Mezőgazdasági Kamara kiküldöttje, továbbá a helyi és községi rendezőbizottság elnöksége és tagjai, mintegy százhatvan. A Faluszövetséget Wieser Béla titkár képviselte.

Antal Lajos tb. kanonok, a kiállítás elnöke, bevezető szavaiban vázolta a kiállítás fontosságát és jelentőségét, majd Wieser Béla titkár terjesztette elő jelentését. A kiállításon, — mint ismeretes — a járási, vármegyei és budapesti vendégek részére a Faluszövetség a legjobb somlói borokból borkimérést rendez, részben poharazás, részben demizsonokban való árusítás útján. Hogy valóban csak kiváló fajtájú somlói borok kerülhessenek forgalomba, a Faluszövetség felhívta a termelőket, hogy május hó 6-ra borraikból mintát küldjenek a minőség elbírálása végett. A felhívásra 85 termelő küldött mintát és a szakférfiakból álló bizottság május hó 7-én délelőtt szakszerű bírálat után, kijelölte a forgalomba hozható legkiválóbb somlói borokat.

A Faluszövetség a legjobb kisgazda nevelésű üsző részére alapított ezüstkolomp-vándordíjon kívül a legjobb somlói bor díjazására ezüstserleget adományoz. A kiállítással kapcsolatban rendezendő leventeversenyre ugyancsak felajánlott a Faluszövetség egy ezüstserleget, vándordíj gyanánt. A fenti értékes jutalmakon kívül, a többi szakcsoportok kiállítói részére a Faluszövetség, a bírálóbizottságok pártatlan döntése alapján arany és ezüst érmekeket, valamint elismerő okleveleket fog adományozni. Kiosztásra kerülnek a földművelésügyi minisztérium, a mezőgazdasági kamara és más szakegyesületek oklevelei, valamint sakkönyvek is.

Wieser Béla titkár jelentése után az egyes községek rendezőbizottságainak elnökei számoltak be eddigi munkásságukról. A kiállítás minden csoportjába igen sok kiállító jelentkezett értékes és szép anyaggal. Az állatdíjazásra, mintegy kétszáz szarvasmarha felhajtása várható. Töpler Ernő gazdasági egyesületi titkár részletesen ismertette az állatdíjazás feltételeit.

A rendezőbizottság ezután nagy örömmel vette tudomásul Wieser Béla titkár bejelentését, mely szerint a kiállítás ünnepélyes megnyitását József Ferenc dr. királyi herceg öfensége, a kiállítás legfőbb védnöke is meg fog jelenni.

A Pünkösöd másodnapján indítandó *filléres gyorsvonatra* több mint ezer résztvevő jelentkezett már eddig is. Kilátás van arra, hogy a *Faluszövetség csak Budapestről több ezer látogatót visz le Somlővásárhelyre a kiállítás megtekintésére, valamint a somlóhegyi kirándulásra.*

A Faluszövetség gondoskodott továbbá arról, hogy a *Veszprémből* kirándulók részére *pósta-autóbuszok* álljanak rendelkezésre. Megállapodás létesült a pósta-autóbuszüzemmel, amely négy nagy autóbuszt bocsájt rendelkezésre. Ezek az autóbuszok Pünkösöd első napján egész nap Somlővásárhelyen lesznek és társasutazásokat fognak lebonyolítani a Somlóhegy körül.

A Somló kultusz fejlesztése érdekében a Faluszövetség a Somlóhegy leg-szebb részét megfestette és *színes levelezőlapokra* sokszorosítja a festményt.

A somlővásárhelyi *levente csapat* a legnagyobb lelkesedéssel vesz részt a kiállítás rendezésében. A Faluszövetség köszönettel veszi önzetlen munkájukat és *csekély ellenszolgáltatásként harminc levente részére formaruhát adományoz.*

Az iskolaügyi csoportban résztvevő iskolák díjazására a Faluszövetség *iskolakönyveket és tanszerket* fog kiosztani.

Antal Lajos tb. kanonok, a kiállítás elnöke örömmel vette tudomásul, hogy a községek rendezőbizottságai milyen értékes munkát fejtettek ki és hogy a járás közönsége a legnagyobb szeretettel és megértéssel támogatja a Faluszövetséget közérdekű munkájában, melyből a járásnak igen nagy erkölcsi és anyagi haszna lesz. Köszönetét fejezte ki a kerület országgyűlési képviselőjének: *Schandl Károly* dr. öméltóságának, hogy lehetővé tette a Faluszövetség támogatásával egy ilyen szép és értékes mozgalom sikeres keresztülvitelét. Elismerését fejezte ki a Faluszövetségnek, amely munkát, fáradságot és anyagi áldozatot nem kímélve, teljes odaadással dolgozik a kiállítás sikere érdekében. Külön köszönetét tolmácsolta a Faluszövetség jelenlevő kiküldöttjének: *Wieser Béla* titkárnak, aki hónapok óta intézi és végzi a kiállítás rendezésének felelősségteljes munkáját.

Végül *Wieser Béla* titkár bejelentette, hogy a kiállítás védnökei közül többen kilátásba helyezték megjelenésüket, hogy ezzel is nyomatékot adjanak a Somló kultusz jelentőségének.

A kiállítás tájékoztatója és plakátjai rövidesen elkészülnek és az érdekeltek közönség között kiosztásra kerülnek.

A bizottság véglegesen megállapította az *ünnepélyes megnyitás* rendjét is. A megnyitó ünnepségen az *ajkai bányászzenekar* és a *devecseri dalárda* is közreműködik.

Gömbös Gyula miniszterelnök a magyar kereskedő hivatásáról

Az *Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés* május hó 7-én tartotta közgyűlését, amelyen Gömbös Gyula miniszterelnök és *Fabinyi Tihamér* kereskedelemügyi miniszter is megjelentek. Gömbös Gyula miniszterelnök a közgyűlésen nagy beszédet mondott, melynek alábbi részleteit közöljük:

— A mi gazdaságpolitikai hivatásunk csak az lehet, hogy *nyugati irányban tulnyomórészt mezőgazdasági kivittelt teremtsünk* — részben természetesen iparít is, amennyiben ez az ipar versenyképes — *keleti és déli irányban azonban az ipari kivittel előmozdítása a kötelességünk.* Feléle viszont arra kell törekedni, hogy az *árut rövid úton juttassuk a fogyasztóhoz, mindenféle bonyolult s a bürokráciára emlékeztető szervek teljes kikapcsolásával.*

— A magyar kereskedelemnek elősörban arra van szüksége, hogy erőteljes és egységes érdekképviselőt felelt rendelkezék. A magyar kereskedelemnek csak egyetemes érdekei lehetnek, ugy a nemzettel, mint önmagával szemben. Minden foglalkozási ágban, így a kereskedelemnek is, *csak egy érdekképviselőben lehet a helye s ez a rendszer egyedül a helyes mind kormányzati, mind érdekképviselői szempontból.*

— Magyarországon állandóan reformokat sürgetnek, de jaj annak a miniszterelnöknek, aki mer reformokat csinálni, mert Magyarországon az

egyéni érdekek vannak előtérben mindenütt. Beszélnek a közigazgatás reformjáról, de jaj annak, aki bármely közigazgatási részletproblémához hozzányul. Beszélnek felesleges egyetemokről, de jaj annak, aki egyik, vagy másik városban érinteni meri valamelyik egyetemet. Beszélnek racionális államháztartásról, de jaj annak, aki a hivatali apparátushoz közeledni mer. Beszélnek a hivatalok összevonásáról, de jaj annak, aki valakinek az *unokaöccséhez hozzá akar nyulni.* Bejelentem, hogy én mégis mindezekhez hozzá fogok nyulni. Elsősörban magához a kormányhoz, mert a kormány racionális ügykörbeosztása nélkül nem lehet racionálisan kormányozni.

— Bejelentem eltökélt szándékomat, hogy a kereskedelmet és közlekedési ügyeket egy minisztériumban egyesítek. Ma is együtt vannak ezek az ügykörök, de az iparral együtt. Az ipar azonban természeténél és problémáinál fogva *külön minisztériumba való, vagy pedig egy új termelési minisztériumba kell beosztani, élel külön államtitkárral.*

— Kormányzásomnak egyik főgondja kezdettől fogva a *külkereskedelem volt.* A magyar külkereskedelmi politika lényege csak az lehet, hogy *piacot keressünk a magyar terményeknek, piacot barátságos atmoszférában, még akkor is, ha netalán politikai ellentétek forognak fenn az egyes piacok között.* A reálpolitika kívánja azt, hogy csak *olyan politikai barátságokat és közeledéseket tartsunk fenn, amelyek a mi érdekeinket is szolgálják.* Azt hiszem, hogy az az út, amelyen kormányom és én elindultunk s amelyen már bizonyos gyakorlati eredmények is mutatkoznak, helyes.

— A kereskedelemtől kettőt kérek, illetve helyesebben két elvi álláspontot akarom leszögezni a kereskedelemmel szemben. Először: a kereskedelem feladata az *értékesítés munkája, a piacok megszerzése és megtartása, még pedig jó áruval és állandó, rendszeres forgalommal, nem pedig alkalmi üzletek kötésével.* Másodsör a kereskedőnek *nevelő és irányító feladata* is van, hogy ő figyelmeztesse a termelőt arra, milyen áru van szüksége. A piacok felkutatása, megszerzése és megtartása hosszú gyakorlatot és lelkiismeretes munkát igényel; *nem olyan kereskedőkre van szükségünk, akik hirtelen, egyik napról a másikra lettek kereskedők, hanem olyanokra, akiknek cége, neve, márkája egyenleti és márkázza a magyar árut és annak útját.*

— A kereskedő feladata tehát,

A budapesti volt 32-es bakák új emlékműve.

amint kifejtettem, rendkívül fontos feladat s hiszem, hogy ezt az ipar és a mezőgazdaság is felismeri. Ekkor pedig meglesz a *harmónia a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem között.* A sorsközösség gondolatokról követhetik, hogy ez a három tényező szorosan együtthaladjon. Prosperitás csak úgy képzelhető el, ha jól termel a mezőgazdaság és az ipar és a jó árut megbízható kereskedő hozza forgalomba. Az említett harmónia a három gazdasági ág között annál inkább megvalósítható, mert az a gazda és az az iparos, aki igazán ért a dolgához, nem kíván egyszerűen kereskedő is lenni, többek között azért sem, mert lelki diszpozíciója is egészen más.

— Mindehhez pedig olyan nyugodt, békés, alkotó politikai atmoszféra megteremtése szükséges, amely ide-

bent s odakint egyengesse az önök utját: *az atmoszféra megteremtése az én és kormányom kötelessége.* Igazán nagy megnyugvással látom, hogy az összes pártok vezetői érzik ez atmoszféra szükségességét és a nemzet és az ország iránti kötelességünk tudatában egész más hangnemben beszélnek, mint akár rövid idővel ezelőtt. *Történelmi időkben csak a teljes lelki harmóniára való törekvés lehet az egyetlen helyes út, egyben a gazdasági kiegyensúlyozottság iránti igyekezet s ami mindezzel egyet jelent: a hideg ész politikája.*

*

A miniszterelnököt beszédének befejeztével szünni nem akaró, állandóan meg-megújuló tüntető lelkes ünneplésben részesítette a közgyűlés közönsége.

Az új nyári menetrend

Folyó évi május hó 15-én a m. kir. államvasutakon új menetrend lép életbe. A jelenleg érvényes menetrenddel szemben *belföldi viszonylatban* az új menetrend az alábbi lényegesebb változásokat tartalmazza:

BUDAPEST—SZEVEDI VONAL. A Budapest nyugati pu.-ról 7.20-kor induló és ide 22.45-kor érkező gyorsvonatok Budapest—Szeged között ismét közlekedni fognak, de hetenként csak négyszer és pedig hétfőn, csütörtökön, szombaton és vasárnap, továbbá augusztus hó 15-én és szeptember 8-án. — **BUDAPEST—GYÉKÉNYESI, ILLETVE PÉCSI VONALON.**

A budapest—kaposvári, illetve pécisi gyorsvonat Budapest keleti pu.-ról a jelenlegi 18.35 helyett 18.25-kor fog indulni. A budapest—gyékiényesi éjjeli személyvonat Budapest keleti pu.-ról 21.15 helyett 22.50-kor indul. Gyékiényesre 5.19 helyett 7.10-kor érkezik a zágrábi csatlakozás változatlan fenntartása mellett. — **BUDAPEST—HEGYESHALMI VONAL.**

A Budapest keleti pu.-ról a jelenlegi 6.20 helyett 6.05-kor induló és ide 14.50-kor érkező személyvonat Győrig, illetve Győrtől fog közlekedni. Győrbe érkezik 9.50-kor és onnan 10.50-kor indul. Tatatóváros—Budapest között június hó 25. és szeptember hó 8. között vasár- és ünnepnapokon az esti kirándulónvat ismét közlekedik. E vonat Tatatóvárosról 21.04-kor indul és Budapest keleti pu.-ra 23.05-kor érkezik. — **BUDAPEST—KELEBIAI VONAL.**

A reggeli, illetve esti személyvonat Budapest keleti pu.-ról 7.47 helyett 6.30-kor fog indulni, ide pedig 21.21 helyett 21.50-kor fog érkezni. — **SZÉKESFEHÉRVÁR—CELLDÖMÖLK—SZOMBATHELYI VONAL.** Székesfehérvár—Celldömölk között egy új vonatpár fog közlekedni, mely Székesfehérváron csatlakozást nyer a Budapest déli pu.-ról 6.20-kor induló személy- és 7.40-kor induló gyors-, illetve az ellenirányban ide 22.20-kor érkező gyorsvonat hoz. Ezek az új vonatok csatlakozást kapnak Bobán Zalaezerszeg felé és felől, Celldömölkön pedig Szombathely és Pápa felől. Az ezidőszerint Budapest keleti pu.—Celldömölk között Pustaszabolcon át közlekedő egy közvetlen vonatpáron kívül Budapest déli pu.—Celldömölk között

(Martonvásár—Székesfehérváron át) még egy közvetlen személyvonatpár is fog közlekedni. Az új közvetlen vonat Budapest déli pu.-ról 9.00-kor indul. Celldömölkre 15.45-kor érkezik; ellenirányban pedig Celldömölkéről 5.10-kor indul és Budapest déli pu.-ra 11.07-kor érkezik. Ez az új közvetlen vonatpár Celldömölkön közvetlen csatlakozást nyer Szombathelyre és Szombathelyről, Székesfehérvár—Veszprém külső pu. között oly sínautóbuszvonat is fog közlekedni, mely Székesfehérváron a budapesti déli pu.-ról 20.03-kor induló gyorsvonattól közvetít csatlakozást. E vonat Székesfehérvárról 21.14-kor indul és Veszprémbe 22.42-kor érkezik. — **BUDAPEST—SZOBI VONAL.**

A Budapest nyugati pu.-ról 19.30-kor induló és ide a jelenlegi 21.14 helyett 21.50-kor érkező gödji vonatpár Vácig, illetve Váctól fog közlekedni. A Budapest nyugati pu.-ról 6.02 és 8.11-kor induló és az ellenirányban ide 20.45-kor és 22.34-kor érkező vonatok Budapest—Szob között vasár- és ünnepnapokon ismét közlekedni fognak. A Budapest nyugati pu.-ról 9.35-kor induló és ide 21.13-kor érkező vonatok, csak vasárnapokon, ismét forgalomba helyeztetnek. — A Budapest nyugati pu.-ról 16.48-kor induló és ide 18.21-kor érkező vonatok Budapest—Vác között ismét közlekedni fognak. — **BUDAPEST—CEGLÉDI VONAL.**

Budapest nyugati pu.-ról 20 óra 30 perces indulással új helyi vonat közlekedik Monorig, amelynek ellenvonata 23.23-kor fog ide visszaérkezni. — **BUDAPEST—MISKOLCI VONAL.** A Budapest keleti pu.-ról jelenleg 23.25-kor induló miskolci éjjeli személyvonat a salgótarjáni vonattól kőfőnávásztva, 0.18-kor, a salgótarjáni vonat pedig 23.35-kor fog indulni. — **BUDAPEST—GÖDÖLLŐ—HATVANI VONAL.**

A Budapest keleti pu.-ról 15.40-kor induló és ide 20.22-kor érkező vonatok Budapest—Gödöllő helyett Budapest—Aszód között fognak közlekedni. Június hó 25-től szeptember hó 3-ig vasár- és ünnepnapokon a Gödöllőről 20.46-kor induló és Budapest keleti pu.-ra 21.55-kor érkező kirándulónvat ismét közlekedik. — **BUDAPEST—NAGYKATA—SZOLNOKI VONAL.** Június hó 25-től szeptember hó 3-ig vasár- és ünnepnapokon a

Nagykátáról 20.45-kor induló és Budapest keleti pu.-ra 22.35-kor érkező kirándulónvat ismét közlekedik. — **BUDAPEST—ESZTERGOMI VONAL.** Budapest—Esztergom között a Budapest nyugati pu.-ról 8 órakor induló és ide 19.12-kor érkező gyorsított személyvonatok ismét forgalomba helyeztetnek. Vasár- és ünnepnapokon Budapest nyugati pu.-ról 6.24-kor indul kirándulónvat Esztergomba. Ugyancsak vasár- és ünnepnapokon Esztergom—Budapest között augusztus hó 12-ig Budapestre 21.43-kor, augusztus 13-tól pedig 20.35-kor érkező kirándulónvat ismét közlekedik. A Budapest nyugati pu.-ra jelenleg 17.37-kor érkező személyvonat 17.5-kor fog ideérkezni. — **RÁKOSPALOTA — ÜJPEST — VERESEGYHÁZA — VÁCI VONAL.**

Június hó 25-től szeptember hó 3-ig vasár- és ünnepnapokon Rákospalota—Ujpestről 7.35-kor és 20.17-kor Veresegyházára, 22.35-kor pedig Vácra indul vonat. Az ellenirányban Veresegyházáról 20.01-kor, Váctól pedig 22.08-kor érkezik vonat Rákospalota—Ujpestre. — **BUDAPEST—NAGYKANIZSAI VONAL.** A Budapest déli pu.-ról 16.50-kor induló, illetőleg oda 9.15-kor érkező és ezidőszerint Székesfehérváron át Balatonfüredig és viszont közlekedő gyorsított személyvonatok forgalmát a székesfehérvár—siófoki vonalra is kiterjesztik. E vonattal az utas Siófokra 19.22-kor érkezik, ellenirányban onnan 5.20-kor indul. A Budapest déli pu.-ról 7.40 és 20.03-kor induló, illetőleg oda 9.55 és 22.20-kor érkező triestli gyorsvonatok után, illetőleg előtt a főidény (VI. 24—IX. 3.) alatt Lepény—Balatonszentgyörgy—Keszthely között nem sínautókat, hanem gyorsjárataú és II—III. osztályú kocikkal személyvonatu díjszabás mellett igénybe vehető motorosvonatokat közlekedtetünk, amely vonatok valamennyi állomás és megállóhelyen kívül az u. n. sínautóbusz-megállóhelyeken is megállnak és így a gyorsvonatok forgalmába a vonatok révén a legkisebb fűrdőtelep is bekapcsolódhatik. A Budapest déli pu.-ról 7.40-kor induló gyors-, valamint az onnan 6.20, 14.15 és 21.45-kor induló személy-, illetőleg oda 22.20-kor érkező gyors- és 7.39, 16.05 és 21.18-kor érkező személyvonatokkal Balatonszentgyörgyön át Keszthelyre és viszont, egész éven át I., II. és III. osztályú közvetlen kocsiakat rendszeresítettünk, ami a Hévízvízűzőre utazókat a balatonszentgyörgyi átszállás kellemetlenségeitől mentesíti. A főidény (VI. 24—IX. 3.) alatt Budapest déli pu.-tól Balatonszentgyörgyig szombaton és ünnep előtti napokon Budapestről 13.40, vasár- és ünnepnapokon 6.10 indulással egy-egy gyorsított személyvonatot, Budapesttől Balatonboglárig pedig vasár- és ünnepnapokon 7.25, szombati napokon 18.43 indulással egy-egy gyorsvonatot közlekedtetünk. Ellenirányban vasár- és ünnepnapokon egy-egy személyvonat 19.37 és 23.45-kor, egy gyorsvonat 22.42-kor, hétfői napokon pedig egy gyorsvonat 8.21-kor érkezik vissza Budapestre. Vasár- és ünnepnapokon reggel Budapestről a Balatonra irányuló erős utasforgalomra való tekintettel e vonatokon felül Budapest déli pu.-ról 6.34-kor egy mentesítő személyvonat indul, amely 23.42-kor érkezik vissza a fővárosba. Székesfehérvár és Keszthely között (Balatonszentgyörgyön át) Székesfehérvárról 6.16 és 13.40 órai indulással, illetőleg oda 15.31 és 23.08 órai érkezéssel egy-egy motorpótlós vonatot közlekedtetünk,

Há-
őn gyorsan akar
használni "TGM-NDI"-t
s be fog teljesíteni.
A Székesfehérvárról
induló minden
napon

Hasznos tudni

mindazoknak, kik az ártalmatlan és tisztán természetes hashajtó ásványvizek iránt, nagyobb bizalommal viselkednek, hogy

Schmidthauer **Tgmándi**

keserűvíz

hatékony forrás-sókban egész Európa leggazdagabb flynemű ásványvize. Rendszerint már kis adag: ¼ vagy ½ pohár elegendő, miáltal a nagyobb mennyiségek fogyasztása feleslegessé válik, tehát gazdaságilag is viszonylag a legolcsóbb.

amely vonatok a motorosvonatokhoz hasonlóan a sínautó-megállóhelyeken is megállanak és amely vonatok a fürdőhelyek egymásközi forgalmának lebonyolítására kiválóan alkalmasak. A Székesfehérvárra 23.08-kor érkező motorpótlós vonat után Székesfehérvárról 23.50 indulással Budapest déli pu.-ig egy sínautóbusz-vonatot közlekedtetünk, amely oda 1.10-kor érkezik és a kiránduló közönségnek a Balatonon a legkésőbbi időpontig való kinn-tartózkodását lehetővé teszi. — **BUDAPEST—TAPOLCA—KESZTHELY.** Május hó 15-től kezdve újból forgalomba helyezzük a Budapest keleti pu.-ról 14.15-kor induló, illetőleg oda 22.26-kor érkező budapest—tapolca—keszthelyi gyorsított személyvonatokat. A Budapest déli pu.-ról 16.50-kor induló, illetőleg oda 9.15-kor érkező és Székesfehérváron át ezidőszent csupán Balatonfüredig közlekedő személyvonatok forgalmát a Balatonfüred—tapolcai vonalra is kiterjesztjük. A Budapest déli pu.-ról 7.40-kor induló, illetőleg oda 22.20-kor érkező triestli gyorsvonatokhoz Szabadbattyánban történő csatlakozással Szabadbattyán—Keszthely között motorosvonatokat közlekedtetünk, amelyek valamennyi állomáson és megállóhelyen megállanak. Előbbi Keszthelyre 13.03-kor érkezik, utóbbi onnan 17.08-kor indul. A Budapest déli pu.-ról 20.03-kor induló, illetőleg 9.55-kor érkező triestli gyorsvonatokhoz ugyancsak Szabadbattyánban történő csatlakozással Szabadbattyán—Tapolca között motorosvonatokat közlekedtetünk, amely Tapolcára 0.08-kor érkezik, illetőleg onnan 5.40-kor indul. A földényben (VI. 24—IX. 3) szombaton és ünnep előtti napokon Budapest keleti pu.-ról 13.40 indulással Balatonfüredig, vasár- és ünnepnapokon 6.15 indulással Tapolcán át Keszthelyig egy-egy gyorsított személyvonat közlekedik. Az ellenkező irányban vasár- és ünnepnapokon 21.11 és 23.15-kor érkeznek Budapestre e hétfői vonatok. A Budapest déli pu.-ról 18.43-kor induló és a földényben szombati napokon Balatonboglárig közlekedő gyorsvonathoz Szabadbattyánon történő csatlakozással Balatonfüredig egy motorosvonat közlekedik, amely Balatonfüredre 21.44-kor érkezik. A földényben hétfői napokon a Balatonboglártól Budapest déli pu.-ig közlekedő és oda 8.21-kor érkező gyorsvonathoz a Balatonfüredről 4.50-kor induló személyvonat biztosítja Szabadbattyánban a csatlakozást. Az elmúlt nyáron csupán Tapolca—Alsóörs között közlekedett és Tapolcáról 9.05-kor indult, illetőleg oda 16.37-kor érkezett motorosvonatok forgalmát egész éven át az Alsóörs—székesfehérvári vonalra is kiterjesztjük. A földényben Székesfehérvár és Tapolca között

Székesfehérvárról 5.40 órai indulással, illetőleg oda 23.44 órai érkezéssel egy motorosvonatpárt közlekedtetünk. E 4 motorosvonat a fürdőidény alatt lehetővé teszi az egyes fürdőhelyeknek egymásközi forgalmát oly időben, amikor egyébként vonat nem állana rendelkezésre. A Székesfehérvárra 23.44-kor érkező motorosvonat csatlakozást talál az onnan 23.50-kor induló és Budapest déli pu.-ra 1.10-kor érkező sínautóbusz-vonathoz, amely a zalai parton üdülőknél is lehetővé teszi a legkésőbbi időpontig való kinn-tartózkodást. A Balatonra egyébként nemcsak a Budapestről, hanem a dunántúli vidéki városokból is jó összeköttetést létesítünk, még pedig közvetlen vonatokkal Szombathelyről, Zalaegerszegről, Győrből, Veszprémből és Pécsről. Ezenkívül közvetlen kocsit járattunk Komárom—Székesfehérváron át Pács—Siófok között.

A mezőgazdasági válságbizottság javaslatai

Az agrárérdekképviseletek szervezetei által létesített válságbizottság közzétette azokat a javaslatait, amelyeket a miniszterelnökhöz terjesztett. A belső árvédelem biztosítását szolgáló intézkedések a forgalom belső terheinek, a különféle illetékeknek, fuvardíjaknak és helypénzeknek csökkentését, az autófuvározások feltételének könnyítését, az értékesítés szövetkezeti megszervezését, agrárvédelmet, végül olyan devizapolitikai szabályokat sürgetnek, amelyek megakadályozzák a szükségtelen agrárbehozatalat. A mezőgazdasági kivitel érdekében a javaslatok a szövetkezeti értékesítés, a devizagazdálkodás kivitel-fejlesztő átszervezése és a kompenzációs megállapodások mellett foglalnak állást. A közterhekről szóló rész körülbelül azokat a javaslatokat foglalja össze, amelyeket az Országos Mezőgazdasági Kamara már közzétett. A gazdaságosságok rendezése érdekében a válságbizottság minden intézkedés előtt meghallgatását kívánja biztosítani, azután a végrehajtási és árverési eljárás szabályozását, a záloglevélben való visszafizetés engedélyezését, a földmegmozdítás korlátozását, kényszerértékesítéssel kapcsolatban, végül további kamatcsökkentést kér a kataszteri tiszta jövedelem huszszorosán túl eladódott gázdák számára.

NAGYHARANG

Szeretnéd tudni, mi lesz a vége?
Ömlik-e már fény a sötét éjbe?
Örökös körben bolyongsz-e tovább?
Jobb következik, vagy még

[mostohább?

Látni szeretnéd, sorsod hova tart?
Hullámba tűnsz-e, avagy hív a part?

Cirkuszban ülsz most, bohócok

[között,

Hol a jó, meg rossz összeütközött,
S a jót püfölik, hátát az tartja,
És a kujonok röhögnek rajta . . .
Hajrá, áll a bál, így megy most

[vigan!

S te nem nézheted, mögötte mi van.

Ahol kendőznek, neked nincs helyed,
Hisz a sarkot is drágán fizeted,
Ahol kuporogsz, hogy láss valamit,
De szemed kötik, s görögtűz vakít...
Csak azt hallod, hogy jaj, jaj, jaj
[nekem!
Ordít körötted a sok idegen . . .

Ülj a helyeden s húzd ki magadat,
A bohóc orvul üt, de elszalad . . .
Ha hozzád érne, megkérdezheted,
Lenne-e mersze, mérközni veled?
Mosolyog rajta, szegény jámboron,
S meglátod, mint a kámfor, eloson...

Csak egyre vigyázz, a nézőtársad,
Ki melletted ül, magyarnak lássad,
Ne pojácának tartsd a másikat,
Veled sir ő is, szeme bár vigad . . .
Vele is rútúl bánnak el ottan,
Ő is rabmagyar, a szíve dobban . . .

Az élet néki is szörnyű pokol,
Amelyért testvér-testvért nem okol,
Csak magyar legyen, igazi hazafi,
S ajkáról hívő imát hallani . . .
Akkor a cirkusz lassan elmúlik . . .
Szóval a kakas, halkul a — kukik!

Irja: LEPI PÁL.

Mutasd meg

szomszédodnak is a

VASÁRNAP-ot!

Fagyos szentek

Május 12., 13. és 14-ike elé minden esztendőben aggodalommal néz a gazda. A három fagyos szent napja ez a három veszedelmes nap, amikor majdnem minden esztendőben hirtelen fagy váltja fel a szép tavaszi időt és sokszor végzetes kárt okoz a növényzetben.

A fagyos szentek nagyon sokszor csakugyan hoznak fagyot, de tulajdonképpen semmi babona, vagy legenda nincs Pongrác, Szervác és Bonifác szentekkel kapcsolatban. Nem ők hozzák a fagyos éjszakákat, csak véletlenül éppen az ő nevenapjukra esik ez a háromnapos fagyveszedelem.

Nézzük tehát először őket magukat, hogy kik is voltak tulajdonképpen?

Pongrác, frigiai előkelő család gyermeke volt. Apja, Cledonius, Diocletianus császár jóbarátja, 600 évvel ezelőtt, korán elhunyt s a fiut bátyja, Dénes nevelte fel. Tízennégy éves korában keresztelte meg Rómában a pápa, de ugyanabban az esztendőben Diocletianus lefejeztette hite miatt az Aurelia-uton. Kivégzésének helyén Simmacus templomot építtetett az ötödik században.

Szervác, tongresi püspök volt a negyedik században. Egész életében szilárd védőbástyája volt az egyháznak, küzdvén az ariánusok ellen, akik tudvaleg az vitatták, hogy Jézus ember volt, de mivel szabad akaratának tökéletességével oly magasra emelkedett, Isten fiává fogadta s így lett Istenséggé, Szervác püspök 384-ben halt meg, Maastrichtban temették el és a római martirologium szerint sírját sohasem fedte be a hó.

Bonifác vértanu, a harmadik század végfelelő jóságkormányzója volt Rómában egy Aglaja nevű gazdag hölgynek, akivel hosszú ideig bűnös viszonyt folytatott. Később Aglaja bűnbánóvá lett a keresztény tanok hatása alatt és Bonifácot elküldte Keletre, hogy hozzon számára valamilyen vértanureklyét. Bonifác Ciliában tanuja volt a keresztény vértanuk szenvedéseinek s a kínzások láttán ő maga is hangos szóval vallotta hívőnek magát. A bakók lefogták, forró olmot öntöttek szájába, de ezzel sem tudták elhallgattatni. A nép csaknem fellázadt, hogy megmentse őt, másnap azonban lefejezték Bonifácot is.

Amint látjuk, a szentek története semmiféle vonatkozásban nincs a fagyos szentek lehülést hozó jelentésével. Az egyetlen meteorológiai vonatkozást Szervác történetében találjuk, de ez is az ellenkezője annak, amit várnánk, mert éppen arról szól, hogy a sírján mindig elolvadt a hó.

A fagyos szentek legendája nyilván a XVI. század után kezdődött el.

A szentek emléknappait ugyanis a tridentin zsinaton állapították meg. 1560 táján, a Gergely-féle naptárreform 1582-ben lépett életbe s csak ezek után alakulhatott ki a tapasztalat, hogy a májusi erős lehülés e szentek névnapján következik be. A fagyos szenteket csak minálunk, Németországban és Skandináviában ismerik. Olaszországban nem is tudják, hogy Pongrácékat fagyos szenteknek nevezik észak felé. Észak-németországban május 11., 12., 13. a fagyos szentek három napja s ennek megfelelően Mamert, Pongrác és Szervác a három fagyos szent. Delebbre Pongráccal kezdődik a három fagyos nap.

Meteorológiai szempontból nincs semmi jelentőségük ezeknek a napoknak. Olyan hőmérsékleti visszaesés, mint amilyent a fagyos szentekkel hoznak kapcsolatba, gyakran fordul elő májusban és júniusban, amikor

északon magas légnymás van s délkeleten alacsony. Ilyenkor hideg légtömegek ömölnek északról Középeurópába és erős lehülést hoznak, sokszor komoly fagyot. Mivel májusban már árt a fagy a növényzetnek, érthető aggodalommal viseltetik a nép a fagyos szentekkel szemben.

Az időjárás statisztikája szerint azonban a májusi fagyok egyáltalán nem ragaszkodnak a fagyos szentek névnapjaihoz. Vannak évek, amikor egyáltalán nincs is fagy májusban s megesik az, hogy Magyarország nyugati részében van fagy, de Erdélyben ugyanakkor meleg van.

Az idej fagyos szentek remélhetőleg ártalom nélkül mulnak el, mint tavaly, amikor csak nagyon gyenge éjjeli fagyban volt részünk. Idén ugyanis elég soká késett a tavasz s a természet talán azzal pótolja ezt a késést, hogy elengedi a veszedelmes májusi fagyokat. Sz. K.

GAZDATUDÓSÍTÓ

A Gazdaszövetség telepítési ankétje.

A Magyar Gazdaszövetség nagyszabású telepítési előadássorozatát, mint már jelentettük, Albrecht királyi herceg nagyszabású előadása vezette be. Az ankét megnyitása május hó 2-án volt a Közgazdasági Egyetemen, ugyancsak Albrecht királyi herceg vezetése alatt, amelyen nagy közönség élén megjelent Kállay Miklós földművelésügyi miniszter is. Albrecht királyi herceg megnyitó beszéde után Czettler Jenő tartotta meg bevezető előadását.

— A telepítés — mondotta — elsősorban nem a földkérdés, hanem tőke-, illetve hitelkérdés, másodsorban a mezőgazdasági konjunktúra kérdése. A telepítés sikere attól függ, hogy sikerül-e a telepek boldogulásának feltételeit megteremteti. Ezen a téren különösen a különböző szövetkezetekre vár jelentős feladat. — Gaal Jenő nyug. megyei tanár szerint a telepítés végrehajtásában az állam mellett a társadalomnak is erőteljesen kell működnie. — Groffits Gábor magyaróvári gazd. akadémiail igazgató egy kísérleti telepítési telep létesítésének szükségességére hívta fel a figyelmet. — Demcsák János, Csabaesüd főjegyzője, arra mutatott rá, hogy a telepítéssel kapcsolatos földhözjuttatáson túlmenően az új gazdasági egységek gondozására fokozott figyelmet kell fordítani. — Tóth Dezső kecskeméti tanító ismertette a kisnyiri telepítést. — Benisch Artur főigazgató tanyaközpontok létesítését javasolta.

Az előadássorozat második napján Kaan Károly ny. államtitkár azt fejtegette, hogy a tanyák tengerében új telepre, illetve faluhelyekre és ezek magvaként fejlődőképes ház helyek központokra van szükség. Dunántul a telepítés irányra a hozzátelepítés és a törpeüzemek megerősítése kell, hogy legyen. Országos tanács szervezendő a telepítés műszaki, gazdasági és pénzügyi részének kidolgozására. Koós Zoltán felsőházi tag, a Magyar Földhitelintézet vezérigazgatója, azt fejtegette, hogy első feladat azoknak a birtokoknak telepítési célokra való megszerzése, amelyekről tu-

lajdonosaik kénytelenek megválni. Az átvétel kötvények vagy könyvadósság ellenében lehetséges lesz. De más források is rendelkezésre állanak. A körülbelül 1800 millió pengőt tevő rövidlejáratú külföldi tartozásaink évi 280—300 millió pengős kamatszolgáltatásból mintegy 100 millió pengő tényleges fizetésre lehet számítani. Ez a szükséges beruházásokra rendelkezésre áll. A harmadik tőkeforrás telepítési célra az állam által nyitandó meg. A földet a telepes egyelőre bérlet, vagy megváltható örökbérlet alapján kapná. — Takács László a katonákra hívta fel a figyelmet, míg Padányi-Gulyás Jenő a telepítés műszaki előkészítésének fontosságát hangsúlyozta. Az ankétet folytatják.

A szegedi Alföldi Mezőgazdasági Intézet új szervezetét nyert.

A földművelésügyi minisztérium fenntartása alá tartozó mezőgazdasági tudományos és kísérleti intézményeket Szegeden négy önálló mezőgazdasági kísérleti állomás képviseli, melyek együttvéve alkotják, közös név alatt a M. Kir. Alföldi Mezőgazdasági Intézetet. Ezek: a kender-termeselési és olajbogyókészítési, a növénytermelési, a talajtani és agrochemiai és a vegykiprérleti és paprikakészítési állomás. Annak ellenére, hogy a négy kísérleti állomás külön-külön vezetés alatt kezdettől fogva teljes önállósággal bírt, mégis 1924-től 1931-ig a rangban legidősebb állomásvezető, mint igazgató állt a négy külön kísérleti állomásból összetevődött intézet élén. Ez a státus 1931. július 1-én megszűnt s a négy kísérleti állomás vezetői új szervezeti szabályzat kidolgozására kaptak felhívást. Az új szervezeti szabályzattervezet az egyes állomások önállóságának épségben tartása mellett a közös ügyek intézésére a négy állomás vezetőjéből álló igazgatótanácsot javasolt. Az igazgatótanács tagjai sorából tanácsvezetőt jelöl ki, aki a tanácsban elnököl, annak határozatait végrehajtja és az intézet egészét kifelé képviseli. A tanácsvezetői tisztség két évig tart és szolgálati rang szerint megállapított sorrendben minden egyes állomásvezetőre rákerül. A földművelésügyi miniszter március 14-én kelt rendeletével most hagyta jóvá a fen-

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Élelmiszerek megóvása a romlástól

A nyár nemcsak új színekkel, hanem új izekkel is kedveskedik nekünk: a hosszú tél alatt megunt sok száraz főzelék, bab, lencse, borsó, no meg a káposzta és burgonya után, finom zöldfőzelékek, friss vaj, tojás és izes gyümölcsök kerülnek asztalunkra. Mindjárt könnyebb dolga van a háziasszonynak az ebédek és vacsorák összeállításánál, mert a tejfelesen elkészített zöldbab-, vagy tökfőzeléket, parajt, kelkáposztát, zöldsalátát, friss gyümölcsöt mindig örömmel fogadja a család és ezek bő vitamin-tartalmuknál fogva táplálkozásunkban nagyon fontos szerepet játszanak.

A nagy nyári melegekben azonban az élelmiszerek hamar megromlanak, azért fokozott gonddal kell ügyelnünk azoknak friss állapotban való tartására.

A tejet úgy óvhatjuk meg a savanyodástól, hogy kifejés után azonnal felforraltuk az első felhabzásig, azután abban az edényben, amiben felforraltuk, jó erősen letakarva hideg helyre tesszük. Tejes edényben másféle ételt sose főzzünk. Sok helyen szalicilsavat, szódabikarbónát tesznek a felforraltandó, nem friss tejebe, hogy össze ne fusson. A szódázott tej sárgászínű, kellemetlen szaga és sós-lugos ízű és az egészségre káros hatással van: felnőtteknél súlyos emésztési zavarokat, kisgyerekeknél életveszélyes betegséget okozhat.

A vajat hűvös helyen, hidegvizes ruhával letakarva, őrizhetjük meg legtovább. Az avas vajat bőséges friss vízzel gyurjuk át, hagyjuk pár óráig hűvös helyen, mossuk át még kétszer-háromszor, azután gyurjuk át friss tejföllel és sózzuk meg.

A disznó- és libaszirt legcélszerűbb megolvasztva és megsűrve, tiszta edénybe teleönteni; hűvös, sötét helyen így sokáig eláll.

A husfélék hideg helyen való tartással, sózással, pácolással és füstöléssel óvhatjuk meg a romlástól. Jég-szekrényben napokig eláll a hus nyáron, de persze kisebb háztartások ilyen alkalmasossággal nincsenek felszerelve. Ha nagyobb mennyiségű husfélének maradt, azt két-három napig is frissen tarthatjuk, ha tiszta vászonba takarva, kötéllel leeresztjük a kutba úgy, hogy a hus ne érjen a vízbe. Hust, májat édes vagy savanyu tejebe téve is megőrizhetünk a romlástól. Kolbászfélének a vágási felületére egy szelet szalonnát tegyünk.

Ha tojássárgája marad fel főzés közben nyáron, keverjük el sok liszttel, hengereljük ki vékonyra, szárítsuk

meg és törjük porrá. Jól elzárt edényben így a tojássárgája és a tojásfehérje is, akár évekig eltartható.

Zöldsalátá cserépedényben erősen befedve, hűvös helyen jó ideig eláll.

Megmaradt ételeket csak hibátlan zománcedényben, vagy ami még jobb: porcellán- és üvegedényben tartunk.

TEJPASZTÖRÖZÉS HÁZILAG

A tej pasztörözése úgy történik, hogy bizonyos ideig magas hőfokon tartjuk, hogy ezalatt elpusztuljanak benne a baktériumok és csírák. Házilag a következőképp pasztörözhetjük a tejet: Palackba öntjük, az üveg száját tiszta gyapottal eldugaszoljuk. Egy nagyobb fazék aljára ruhát teszünk, aztán vizet öntve beléje, a palackot a fazékba állítjuk. A fazekat tűzre téve, a tartalmát 63 fokra melegítjük fel, hőmérővel ellenőrízve a hőfokot és félóráig tartjuk ezt a hőfokot. 80—85 fokon elég 10 perc. Utána a palackot gyorsan lehűtjük.

Ételreceptek

Kaporleves. Világos rántást készítünk, a megvágott kaprot a rántásba tesszük, csontlével feleeresztjük, sóval, kevés ecettel izesítjük, tálalás előtt egy egész tojást tejfellel bekeverünk s a forró levest óvatossággal beleöntjük.

Spenót-pudding. Fél kg főtt, finoman áttört spenót, 10 deka vaj, 4 tojás sárgájával lekeverni és 2 és fél evőkanál zsemlyemorzsat 4 tojásbabbal hozzáadni. Vajjal kikent pudding-formában gőzben kifőzni (háromnegyedóra), sajt- és tejfelmártással tálalni.

Sertésborda zöldséggel. Hat bordát csinosan eligazítva, forró zsírban hirtelen mindkét oldalán megsütünk. Sárgarépat, petrezselymet, hagymát finom metéltre vágunk. A hus sütéséből megmaradt zsírból apróra vágott paprikás hagymát pirítunk, a húszeleteket a felaprózott zöldséggel rétegezve beletesszük, egy feltöltött paradicsomot teszünk hozzá és felő alatti puhára pároljuk. Tálalás előtt a bordákat meleg tápra, csinosan elrendezett burgonyapürére helyezzük, a mártásról a zsírt leszedjük, egy-két kanál tejfelt adunk bele és ha felforrt, a husra szűrjük.

tebb változt új szervezeti szabályzat-tervezetet, melynek alapján az intézet igazgatótanácsa első tanácsvezetőül az 1933. évi július 1-től kezdődő két évre Csókás Gyula dr. kir. fővegyszert jelölte ki.

Kibővítették a Kender- és Lentermelési Kísérleti Állomás ügykörét.

A földművelésügyi miniszter április hó 17-én kelt 12.597/1933. VII. 2. számú rendeletével az Alföldi Mezőgazdasági Intézet keretében önállóan működő Kender- és Lentermelési Kísérleti Állomás eddigi ügykörét az országban természetű egyéb olajos növények, mint oajlen, napraforgó, repec, szójabab, stb., termesztésével és feldolgozásával kapcsolatos kérdésekre is kiterjesztette. Ezzel az állomás feladatköre a kenderen és lenen kívül felöleli: 1. az olajos növények termelésére vonatkozó kérdéseket; 2. a nyerstermények értékének megállapítását célzó vizsgálatakat; 3. az olajgyári termékeket ellenőrző vizsgálatokat és 4. e téren megindítandó tudományos kutatásokat és kísérleteket. Ennek az ügykörnek megfelelően az Állomás címe a következő: M. Kir. Kender-Lentermelési és Növényolaj Kísérleti Állomás, Szeged.

Védekezés a seregő őrök ellen.

A földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki a seregő őrök vagy e betegségre gyanús állatok bőrének, szőrének, gyapjának, szarvának és csülküknek ártalmatlanú tételéről. A rendelet szerint a seregő őrök vagy e betegségre gyanús állat bőre, szőre, gyapja, szarva és csülke ártalmatlanú tétel után értékesíthető és forgalomba hozható. A bőr, szarv és csülök tíz napon át 10 százalékos mérszűjében, a szőr és gyapju pedig 24 órán át 3 százalékos formaldehid-oldatban áztatandó.

Járás értekezlet Siklóson

Május hó 9-én tartotta a siklósi járás jegyzői kara értekezletét, amelyen a Faluszövetség képviselőjében Wieser Béla titkár jelent meg. A Szövetség ugyanis keresi a közvetlen kapcsolatot a községek hivatalos vezetőivel, hogy így tájékozódják a helyzetről és megbeszéljék a járás vezetőivel azokat a közérdekű problémákat, amelyekben a Faluszövetség a járás vezetőségének segítségére lehet. Az elnöklő főszolgabíró hálás köszönettel vette tudomásul a Faluszövetség támogatását és annak a reményének adott kifejezést, hogy a felmerülő közérdekű kérdéseket a Faluszövetség közbejöttével sikeresen meg fogják oldani. Wieser Béla titkár ezután ismertette azokat az utakat és módokat, melyek segítségével a gazdátársadalom kereseti forrásait fokozhatja. A tisztí értekezlet résztvevői egyhangú lelkesedéssel biztosították a Faluszövetség kiküldöttjét, hogy a maugunk részéről mindenkor a legkészségebben állanak a Faluszövetség rendelkezésére, mert az együttműködés csak hasznos lehet a járás polgárai számára.

Pünkösdre
elsőrangú hangszert
vásároljon
a hirneves
Reményi Mihály
hangszertelepén. Budapest,
VI./15, Király-utca 58-60.
Kérje 51. sz. díjmentes árjegyzékemet.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A méhkirálynő

A méhanya vagy királynő a méhcsaládnak kétségkívül legfontosabb egyede. Nélküle elpusztul a család, mert egyedül a királynő képes petéket rakni. Ha tehát nincs anya, akkor nincs következő nemzedék. A család elnéptelenedik, nem győzi a belső munkát, felgyülik a kaptárban a hulladék s elszaporodik a viaszmosoly, sőt nem ritkán a szomszédos családok rablása következtében elveszti a gyengülő család utolsó élelmi készletét is.

Hogy az új nemzedék elmaradása milyen nagy veszteséget jelenthet a családoknak, arról a jó erőben lévő királynő peterakásának mértéke tájékoztat. Az anya a tavaszi hordás 1—1 napján lerak 3000 petét, az egész évben pedig a kaptár nagysága szerint 100.000—200.000 petét.

A méhésznek tehát legfontosabb kötelessége tájékozódni afelől, hogy van-e minden kaptárban értelemes királynő s ha egyáltalában nincs, vagy pedig van, de előregedett, akkor minél előbb fiatal, életerős királynőről ok-

vetlenül gondoskodjék. Életerős királynő nélkül a méhészt nem számíthat jövedelemre.

A királynő jóval nagyobb, mint a munkáméh és valamivel nagyobb, karcsubb, mint a here (him). Teste nagobbára sárgás. Hosszu lábai mindig sárgák. Szárnyai testéhez viszonyítva rövidek. A méhészt figyelmét az anyátlanságra különben is felhívja az, hogy az ilyen család erősen zug, a rendes munkát abbahagyja, ide-oda futkos, pótanyagöléseket épít, vagy munkáméh-petékből „álmányakat” nevel.

Az anyátlanság főleg így tavasszal szokott előfordulni. Segíthetünk a bajon úgy, hogy a családot egyesítjük egy olyannal, mely életerős királynővel rendelkezik, vagy pedig úgy, hogy új királynőt nevelünk neki. Ez utóbbi eljárást úgy eszközöljük, hogy kiváló méhes családok anyabölcsőinek egyikét 5 × 5 cm. nagyságú léppel együtt (melleghvizbe mártott kés segítségével) kivágjuk s az anyátlanság család fészekretébe illesztjük.

Balról jobbra: anya, munkáméh, here.

A gabonafutrinka és kártétele

A gabonafutrinka tudvalegőleg egy másfél cm. hosszúságú, tojásdad alakú fekete bogár. Nyár közepén lehet találni a gabonaföldeken. Felmászik a kalászra és a teljes szemekből táplálkozik. Néha elrágja a szarát s az így lehullott kalász magvait fogyasztja el. Rendszerint éjjel táplálkozik, míg a nappal rögök alatt meghúzódva tölti.

Az új vetésekbe a nőtények lerakják fehér petéiket, melyekből még ősszel kikelnek az álcák. Az álcákat a gazdák csócsárolónak szokták nevezni (különösen az Alföldön). Az álea a gabona tövében egy kis aknát készít magának, melyben a nappalokat tölti. Éjjel táplálkozik: lerágja a fiatal gabona legfinomabb leveleit. Télen is folytatja pusztító munkáját, kivéve az erősen fagyos időket. Tavasszal még mohóbban pusztítja a vetést, míg nem májusban bebábozódik. Juniusban a bábból előbuvik a gabonaszemeket pusztító bogár.

A csócsároló a rozsvetésekkel főleg ősszel, a buza- és árpavetésekkel pedig ősszel és tavasszal pusztítja. A zabban

aránylag legkevésbé kárt okoz. Legnagyobb a kártétel április végén és május elején, azaz a bebábozódás előtt közvetlen, mert ilyenkor az álea legfájlánkabb.

Régebben permetezéssel próbálták a csócsároló álcákat pusztítani s így a vetéseket megmenteni. Ez nagy, költséges és nem mindig sikeres munka volt. Pár év előtt dr. Müller Kurt nevű német természetbúvár azt ajánlotta, hogy a futrinka álcájának terjeszkedését is fogóárkokkal akadályozzuk meg. A lerágott foltokat szántsuk fel vagy ássuk fel és az egészséges határon belül huzzunk mélyítő ekével egy barázdát, melyet azután kéziásóval kímélyítünk és kiszélesítünk. A fogóárkok olyan legyen, mint a répatáblák szélére huzott fogóárkok, vagyis kb. 35 cm. mély és 30 cm. széles. Az árokból kikerülő földet a kiszántott földre dobjuk, az ároknak az egészséges vetés felé eső falát ásóval simára vágjuk le s arra ügyeljünk, hogy ne csak meredek, hanem az egészséges vetés alá kissé behuzódó legyen, tehát kissé rézsutosan álljon az árok aljához.

Az árok fenekén egy-kétnap mulva már sok álcát fogunk találni. Itt puszt-

títsuk el őket. Elpusztíthatjuk szedéssel, bogárégető lámpával vagy úgy, hogy az árok alját erősen megszórjuk szuperfoszfáttal, mésznitrogénnel vagy kainittal.

A védekezés szempontjából még nagyon fontos a vetésforgó helyes betartása. Gabonát ne kövessen ugyanazon táblán gabona és búzát, rozst, árpát lehetőleg ne vessünk olyan tábla mellé, melyben nagy volt az előző évben a futrinka-kár.

Mint más állati és gombakárnál, itt is akkor lesz legeredményesebb a kártétevé irtása, ha egy község gazdái egyetemeslegesen nekifognak a munkának a leirt módon.

Apró jó tanácsok

A világozágtól távoleső növények levelei és hajtásai hűzorra megnyulnak, elhalványodnak. Ezért a sötétebb helyen álló szobanövényeket naponkint egy időre világos helyre állítjuk. Nehogy a növény feloldaluvá fejlődjék, időnkint más-más oldalát kell a világozás felé fordítani. A magból kelt és fiatal növényeket is mindenkor a legvilágosabb helyre, közel az ablakhoz kell állítani, különben felyulnak és elgyengülnek.

A palántákat ne ültessük száraz, meleg, napos vagy szeles időben, hanem — ha lehetséges — a palántalással várjunk meg egy kiadós esőt. Ez elsősorban a szántóföldi palántálásra vonatkozik, mert itt a kannával való öntözés kivitetlen. Ha a palánta úgy jut kezünkbe, hogy gyökerén nincs föld, palántálás előtt be kell mártani szalmátlan marhatrágya-, föld és vízből álló pépbe és azonnal elültetni, hogy a pép az elültetés előtt meg ne száradjon. Az ültetőlyukba tett gyökerekhez erősen nyomjuk hozzá a talajt; hibás az olyan ültetés, mely után a palántákat könnyen ki lehet huzni. Fontos az is, hogy a lyukba dugott gyökerek ne kunkorodjanak felfelé, mert akkor a palánta gyengén fejlődik. A palántákat oly mélyre ültessük, mint amilyen mélyen előbb voltak a talajban. Az ültetést követő öntözéskor arra helyezünk súlyt, hogy a víz-áram betöltse földdel a kis növény gyökereinek körét s így a gyökerek ne üregekben függjenek; ennek érdekében a kanna csövét tegyük a palánta tövéhez. Hibás a rózsával vagy a magasról való öntözés; az elsőnek nincs oly erőlyes tömitő (beiszapoló) hatása; az utóbbi pedig a sárba ragasztja a palánta leveleit. Ha ez véletlenül mégis megtörténne, szabadítsuk fel őket. Amelyik palánta 8—10 nap mulva se gyökeresedett be, azt újjal kell pótolni. A fagy iránt érzékeny palántákat (paprika, paradicsom, stb.) éjjeli fagyok fenyegetése esetén takarjuk le oapírral vagy virágeseppel.

A szőlő hónaljából előtörő, ugynevezett hónaljajtások akadályozzák a jövő évi termőgyökök beérését és a tőkét beárnyékolják, miért is indokolt ezeket minél előbb eltávolítani. Nem helyes azonban többől kitörni őket, hanem jobb 1—2 levél visszahagyásával lemetszeni. A törés következtében ugyanis könnyen megsérülhet a hónaljajtás tövében lévő rügy, másrészt a sobbely beforrasztására oda-tóduló felesleges nedv ezt kihajtásra ingerelheti.

HETI TEREFE

Garabó Mihók boresete

Nem igen megy ma a falusi kocsmárosnak. Csak az adót meg a bért fizeti, de nem nagyon találkozik amiből bevegye. Ha vidéki vendég kerül közik is a falu tájára, az is a szőlőbe veszi magát, valamelyik gazdához, ahol ott nyugodalmasabb a kortyogatás is, meg a szóbeszéd is. Csak az hallja, akinek mondódik, idegen vélemény nem ütközhetik hozzá, mint vásáron a tehén farához a sok tenyér.

Meg aztán a bor is úgy van most, mint a szép árvalány, aki nagyon szégyény. Kérője nem igen akad, de azért mindenki belékóstolna, ha csak úgy szives, vagy csalfa szóra adnák.

Ember legyen az a csapláros, aki mégis viszi valamire. Furmányos észjárású. Mint teszem a Garabó Mihók Göndöcsön.

Ámbár azon se tisztán a kocsmá segít. Hozzájárul a mézszárszék is, meg a szövetkezeti bolt is. Így a három együtt kitesz egy felet, s csak a másik felét kell egy kis praktikával előteremteni, hogy baj ne legyen.

A praktika pedig igen fontos, mert körmönfont, pernahajder szükségeltetik hozzá. Mint a Garabó Mihók, aki nem helyben veszi a bort, hogy meg ne bántsa azokat, akiket mellőzne. Inkább mentsze vidékről hozza. Hegyről valót.

S azt mondja róla, hogy igen finom. Literje hatvan, a férgek anyja bele! Pedig a szódát se vágja. A szélín gyöngyözik az utolsó kortyig. Áll rajta, mint a piszkos kaláris a cigánylány mosdatlan nyakán. S a gyomrot is megcsikorgatja, mint a hus nélküli főtt káposzta.

De azért csak megtapasztalódik, hogy milyen.

— Iszóggyunk! — noszogatja Dános Gabi gunyos mosolygással a többieket.

Hát kortyolnak, de csak nagy neki-szánással. Inkább csak a forma okából, mert visszafelé szívesebben csuszik, mint kérődző tehén torkán a csalamádé.

— Mégis csak ammondó vagyok, — kummant Péter Ábris — hogy az akasztófa kötele jobban csuszik a nyakon kívül, mint ez belül . . .

Garabó Mihók úgy megrándul, mint akit a gránátszilánk tapint oldalba.

— Nem vagy te akkor borszakértő, Ábris. A tied talán jobb ennél?

— Tíz pohárral kevesebb, három lakodalommal több — és negyedára! — csattan vissza a válasz.

— Megkóstolnám én azt!

— Gyere!

És már szedelőznek is.

Nincs mit magukhoz venni, a kalap a fejeken, a dohányzacskó a zsebben, a pipa a szájban.

Csak mindössze egy tele félliteres üveg csuszik a Péter Ábris dolmányja alá . . .

S a szőlőhegy sincs messze, még félpipa dohányra se.

Már hozza is föl Péter Ábris a lopót s tölti a poharakat körbe.

— No, jó-e? — fordul a csapláros-hoz.

— Képeslegős! — mondja Garabó Mihók.

— Mennyiér mérnéd?

— Ötvenér.

— Ezt?

— Ezt.

— A fene beléd, leszólod.

— Nem ér többet . . .

Ábris újra fordul:

— Hát ez?

Garabó Mihók kortyogat. Csettint..

Hunyorit. A mécsvilágon át szintezi a poharat. Megint iszik s kétoldalra taszítja a bajusztát.

— Ez már teszi!

— Mennyiér mérnéd?

Most nagy csend adódik, amíg óvatosan kiböki:

— Ezt hatvanér . . .

No. Ez is valami. A szemek össze-villannak. Hát idevaló is akadna hatvanér . . .

— Gyujts rá!

Koccannak a poharak nagy boldogsággal.

Péter Ábris pedig felemeli a kiürült lopót.

— Most hozom a legjobbat!

Az emberek huncut mosolygással néznek össze . . .

— Ilyet még nem ittál, — mondja

Ábris, amikor visszatér és tölt nagy tisztességadással a Garabó Mihók poharába. — Ilyen nem igen terem itt.

A többinek nem is ad belőle. Várjanak.

— Hüh, a pulykaorra száradjon bele! — köpi ki Garabó Mihók. — Engem akarsz bolonddá tenni?

— Mennyiér adnád? — kérdi Péter Ábris.

— Ezt a lötyöt? Még ingyen se!

— Ez pedig a tied! — huzza elő az üveget Péter Ábris. — Ebből töltöttem . . .

— Nofene! — tör ki a kacagás az egész vonalon, a pernahajder Mihók esetein, akiből igen pöszögés legény lett hirtelen . . .

Verpeléti uram pedig halkan vágta ki a kádenciát:

— Az a te borodnak a baja, Mihók, ami a mai gazdasági politikának. Nem a faluban terem, hanem messziről gyűn, a fene bele . . . Pancs a mások szájaizére . . .

MÉZES JÁNOS.

Régi magyar verses sírfeliratok

Különös ellentét, hogy a földi gyász és bánat borongós színhelyének, a temetőnek is van — humora. Még különösebb ellentét, hogy ez a mindenképpen eredeti temetői humor leginkább a fejfák, a keresztfák, a kő-síremlékek feliratairól mosolyog, sőt kacag felénk . . . A kalocsei temetőből három ilyen nem mindennapi, jóízű és végtelenül őszinte régi magyar verses sírfeliratot imhol itt felidézünk, örök tanulságok foglaltatnak bennök . . .

Átkozott sorsom volt
Nékem, Mike Pálnak,
Finánc meg a zsidó
Meg-megegzekváltak.
Itt a hantok alatt
Nincsen immár kamat,
Ajánlom magamat.

Biza furcsa némely halál,
Olyan, mint a mókus madár.
Vala nevem Bodó Ferke,
Elnézésből vertek fejbe.
Merthát akik nekem estek,
Zöld Pestára leselkedtek
S leütének engem végül,
Igy hóttam meg szívességűl.

Cserepes András
Leüle a székre,
De a magas gutta
Helybe jöve érte.
Ámbátor az vót itt
Nagyobb s legfőbb dolog,
Előbb a hordóval
Igen tanácskozott . . .

Egy szögligeti magyar megvert egy cseh fináncot

Tátrai János szögligeti gazda megszállott területen lakó beteg sógorát akarta meglátogatni. Hirtelen jött a betegség és így sem utlevelet, sem határátlépési igazolványt nem tudott váltani. Sikeresen át is ment a határon, egy napig tartózkodott megszállott területen és másnap éjjei jött vissza. Már elérte a magyar határt és körülbelül 50 méternyire magyar területen haladt, amikor egy cseh finánc cseh területéről megállásra szólította fel. A felszólításnak Tátrai nem engedelmeskedett, mire a finánc követte magyar területre és innen szolgálati fegyveréből rálőtt. A lövés nem talált, de Tátrai megállott és bevárta a fináncot. A finánc, mikor odaérkezett, most már szuronyt is csatolt fel a puskára és megismételte felszólítását, hogy menjen vele vissza Tátrai cseh területre. Ennek sem engedelmeskedett a gazda, mire a szuronyos puskával kétszer felédőfött. Először a mellén, aztán a fején ejtett Tátrain

a finác fegyversebeket. Erre *Tátrai nekiugrott a fölfegyverzett pénzügy-örnek, elvette puskáját és oldalfegyverét és pusztá kézzel véresre verte.* Eszméletlen állapotban hagyta magyar területen az ismeretlen fináncot a szögligeti gazda, azután pedig a legközelebbi csendőrsnek tett jelentést a történekről. A csendőrség megállapította, hogy *százötven méterrel a trianoni határon belül, magyar területen történt az incidens.* Az eljárást megindították.

Fumikó japáni kisasszony és a hortobágyi csikós.

Tokaji Oláh Béla, a debreceni városi idegenforgalmi hivatal egykori vezetője, kedves kis hortobágyi esetet beszélt el egy japáni kisasszony és egy hortobágyi csikóslegényről. *Takehayastu Fumikó* nevű japán írónő is meglátogatta egyszer a híres Hortobágy-pusztát. Igen bájos, törekeny, apró növésű női teremtesecske volt. Találóaan illet reá a Fumikó neve, ami magyarul azt jelenti, hogy „*Tavaszi levélkéje*“. Elkocsiztak az egyik csikóstanyára is, ahol a tagbaszakadt, nagy derék csikósbojtár, a cifraszűrös *Csendes Sándor* bizony igen-igen szemrevette ezt az örökké mosolygó kis japán babát a magas nyeregből, sőt a betyár csikós lóhátról sugva, megkérdezte tokaji Oláh tekintetes urat:

— Ugyan, tekintetes uram, tessik mondani mán, hogy *osztég székre, vagy asztalra áll-i ez a kis japán bogárka, amikor a párját megcsókolja?* —A tekintetes ur, persze, harsogó ka-

gására fakadt, amire viszont a szemfüles *Fumikó* is felfigyelt és kíváncsiságtól égőn megkérdezte:

— Mi az? Mi az?... Mi történt? Mit nevet?!... Mit mondott az a legény?!

A tekintetes ur még mindig nevetve, elmagyarázta ekkor *Fumikó*-nak a derék *Csendes Sándor* csikós töprengését, ami felett azután *Fumikó* is nevetni kezdett, sőt a másik szempillantásban, mint a villám cikázása, vagy még talán inkább, mint egy kis fürge, repülő mókuska, a csikós-nyeregbe szökkent... Átölelte az elámult csikóslegény cifraszűrös derekát és a lóhátról finoman homlokon csókolta ezt a szörnyen megrökönyödött, iruló-piruló nagydarab hortobágyi embert...

Műkedvelő előadás Mosondarnón. A mosondarnói műkedvelő gárda az önkéntes tüzoltó-testület felszerelése javára kitünően sikerült műkedvelő előadást rendezett. Színre került a „*Betyár Bandi*“ című három- és a „*Vicetanár*“ című 1 felvonásos bohózat. A szereplők: *Angyal Gizi, Gondár Gizi, Bertalan Teri, Molnár Teri, Habereiter Regina, Hartai Mária, Páli Mária, Varga Vilma és Varga Cili,* továbbá *Angyal Ferenc, Bertalan Miklós, Csizmadia Kálmán, Csizmadia Pál, Molnár János, Molnár Lajos, Molnár Imre, Tonomár Kálmán, Téglás Lajos, Kovács Ferenc, Kuzmics József, Varga István és Vass József,* valamennyien tudásuk és színjátszó készségük legjavát adták s hálás tapsokra ragadták a közönséget. A betanítás nehéz munkáját dícséretes hozzáértéssel és buzgalommal *Balla István és Morvai Lajos* végezték. (A képet készítette és beküldte *Karácsony András,* Hangya-üzletvezető, Mosondarnón.)

H I R E K

Hervadozó fehér akác...

*Hervadozó fehér akác, lehulló virágom,
Te maradtál meg csak nekem: minden boldogságom.
Az, akit szerettem, elhagyott örökre,
Másra borul s mással megy az esküvőre.*

*Hervadozó fehér akác, lehulló virágom,
Hová lett a forró lelkem, régi boldogságom?
Hová lett az a lány, akit úgy szerettem,
Akit úgy szerettem, akinek úgy hittem?*

Irtá: CSIPAI MIHÁLY (Csongrád).

Festetics Tasziló herceg halála. Május hó 4-én, *Keszthelyen* elhunyt *Festetics Tasziló* herceg, az ország zászlósura, az első magyar herceg, 83 éves korában. Fejedelmi tulajdonnak beillő birtoka messze földön híres volt a gazdálkodás magas színvonaláról és arról a pompáról, mely a vendégeket fogadta a keszthelyi és berzencei kastélyban. Házassága révén külföldi uralkodóházakkal is rokonságba került. *Ferenc József* királynak bizalmasa volt; főpohárnokmester, később főudvarmesterré nevezte ki és magas kitüntetésekkel halmozta el. Az agy főur hetek óta betegeskedett és elfáradt szervezete már nem tudott megbirkózni a szivgyöngeséggel. A herceg holttestét *Keszthelyen*, a kegyuri templomban ravatalozták fel. A temetés szertartása május hó 8-án ment végbe. A gyászszertartáson résztvett *Horthy Miklós* Kormányzó Ur, a királyi hercegek és *Keresztes-Fischer Ferenc* belügyminiszter, a kormány képviselőiben. A gyászszertartást *Rott Nándor* dr. veszprémi püspök végezte fényes papi segédlettel. A herceg holttestét a családi mauzoleumban helyezték el örök pihenőre.

Felavatták a kenderesi kaputornyot. Magyarország kormányzójának családi otthonában, *Kenderesen* fölavatták a református templom új toronykapuját. A kaput harasztj kőből maga vitéz nagybányai *Horthy Miklós* Kormányzó készítette. Körirata János evangéliuma XII. részének 46. verse: „*En világozságból jöttem e világra, hogy senki ne maradjon sötétségben, aki bennünk hisz.*“ A szívbemarkoló ünnepségen, amely a templom előtt, a szabad ég alatt kezdődött, a Kormányzó Ur is megjelent. A helybéli lelképásztor, ifj. *Csánki Benjámin* üdvözölte és megköszönte a nagylelkű adományt. Ezután a Kormányzó Ur tartott beszédet, szavait áhitattal hallgatta a sokaság. Az államfő beszédét követően a helybéli egyházköztség főgondnoka, ifj. *Horthy Miklós,* átadta a kulcsot a Kormányzó Urnak, aki kinyitotta a kaput és *elsőnek haladt át rajta.*

A mosondarnói önkéntes tüzoltótestület felszerelése javára rendezett színelőadás szereplői.

PÁSZTORTÜZ

A magyar szinpad.

Testvéreim! A magyar szinpad nem volt kezdetben s vagy száz esztendőn át az a léha, elaljasított, minden idegen szemetet befogadó közönséges üzér szórakozóhely, mint legtöbbszörre — manap.

Testvéreim! A magyar szinpad, eredetileg templomnak épült. A legönfeláldozóbb, magas iskolázottságu, sokszor gyalogvándor első színészeit és színésznőit, a mártirsorsu „aktor” urakat és „aktrix” ténsasszonyokat, kisasszonyokat papoknak, papnőknek is hívták. Művészetről lévén szó, az őspogánykori szüű művészet Thalia istenasszonya után. „Thalia vándorpapjainak” és „Thalia vándorpapnőinek” elnevezték őket. A meg nem értők részéről — és az ilyenek leginkább többségben vannak! — csufolódás, lekicsinylés számba is ment ez a Thalia-papja, Thalia-papnője nevezet; de a nemzet jobbjai a városban, mint falun megértették, szerették, nagyra-becsülték, felkarolták ezeket a régi vándorszínészeket. A komoly valóságban, hiszen, a legszentebb nemzeti papi szolgálatokat teljesítették ők.

Testvéreim! A magyar anyanyelvünk őseredetü szépségei a szinpadról muzsikáltak hozzánk, szomjas lel-künköt megtermékenyítőleg a nemzeti prófétákat, a csoportokat helyettesítő, tiszta poétalékkü és bölcs magyar szinpadí íróink emelkedett alkotásai-val. Az izlést, az érzést, a hazafiassá-got és az összefogó testvériességet mélyítették. A büszke nemzeti törté-nelem és a harmatos magyar népélet megelevenedett előttünk ezekről a régi szép, tiszta magyar szinpadok-ról, amelyek jó erkölcsnek, a hagyomá-nyoknak is szent szószekei voltak. A magyar nótát, a magyar táncot, a magyar viseletet, a magyar szokást is ez a szinpad népszerűsítette . . .

Testvéreim! Jól esik leírni, hogy ma már sokan, sokan vissza vágyják ezt a régi magyar szinpadot. A szé-kelyföldi Nagyajtán a falusi ifjak a népházban a feslett szinpadí ponyva, a k o r t i n a helyett egy kétszárnyu, galambbugos székelycaput állítottak be, amely midőn széttáru, a szinpad mélyében is az igazi hamvasszép ma-gyar világunkat mutatja be . . .

Testvéreim! Jól esik, megnyugtató, vigasztaló leírni azt az újabb hir-adást is, hogy ma már Budapest egyik-egyik szinpadjára is „Székely cifra-szöttes” címen népi jelenetekkel, dalokkal, táncokkal, szavalatokkal fel-varázsolták székelü népünk gyönyörü, ősi kincses életét. Ezeknek az elra-gadó, búbajos magyar dolgoknak a varázsos, fő szinpadí hösnője a ritka nagytehetségü, erdélyi fiatal szinmü-vészü, a drága református papi

Ignác Rózsa.

a magyar szinművészet nagy reménysege.

leány, Ignác Rózsa nagyraihivatott művésznök volt . . . Testvéreim! Az újraébredő magyar szinpadnak ezt a bájos kis tündérkirálynőjét egy-idejüleg és legalább fényképpel a mai „Vasárnap” más helyén néktek is bemutatjuk. Ennek a tündér-gyerekeknek a képét és nevét vessétek lelketekbe, mert a magyar szinpad megújulásában, megtisztulásában és régi nemes magyar szépségének visz-szaállításában ennek a mi kis édes-testvér Ignác Rózsikánknak még nagy és első szerepe lesz!

MÓRICZ PÁL.

A román trónörökös egy napot Buda-
pesten töltött. A kiskoru Mihály román trónörökös Grigorescu ezredes kíséretében az elmúlt héten egy napot átutazóban Budapestet töltött. A román trónörökös a Gellért-szállóban szállt meg. Megtekintette a várost, megsejmelte a szálló hül-
lámfürdőjét, körsétára indult a Svábhegy-re, Jánoshegyre és a királyi Várba, köz-ben megtekintette a város több nevezetes-ségét, délután pedig ellátogatott az Állat-kertbe. A román trónörökös délután 5 óra-kor a Keleti pályaudvarról tovább uta-zott Bukarestbe.

Emlékkönyvbe

Fogadd el tőlem e csokor virágot,
Amit e lapon küldök Tenéked.
Vele megy szívem hő kívánsága:
Övjon az Isten mindenkor Téged.

Legyen életed virágos és boldog,
Vidáman járhasd mindig utadat,
Az a boldogság is legyen a te részed,
Amit éntőlem itt a sors megtagad.

Ezt kívánja névnapodon
Aki reád sokszor gondol.

Írta: KISS SÁNDOR (Nagyacsád).

Gajáry László dr. előadása a rádióban. Gajáry László dr. gazdasági iskolai igazgató: „A téli gazdasági iskolák gyakorlati eredményei” címen folyó hó 14-én, délután 3 óra-kor előadást tart a rádióban, amelyre a fiai sorsát szívén viselő gazdaközönség és a gazdasági szakoktatás kérdései iránt érdeklődők figyelmét külön is felhívjuk.

Kettős gyász egy lelkész-családban. Bi-berauer Richárdot, a Filadelfia Diako-nissza-Egylet Bethesda-kórházának igaz-gatólelkészét megrendítő kettős gyász érte: Biberauer Richárd egy napon be-lül vesztette el feleségét és fivérét, Bi-berauer Tivadar rákoszentmihály-sas-halmi református lelkészt. A reggeli órák-ban következett be Biberauer Tivadar ha-lála, ötvennegyedik életévben. Másor-vadás okozta halálát. Az egész családot, de különösen Biberauer Richárd felesé-gét — aki szívbaiban szenvedett — a megdöbbenés erejével érte a gyászhir. Újabb szívrohamot kapott az uriaaszony és néhány óra múlva ő is követte sógorát a halálba.

Egy üveg „Igmándi” mindig otthon legyen,
Hogy ha szükség van rá, gyorsan segíthessen!

Nagy tűz pusztított Kóny község-ben. Május hó 7-én, vasárnap éjjel nagy tűz pusztított a györmegyei Kóny községben. A tüzet cigarettázó gyerekek gondatlansága okozta. A tűz gyorsan áterjedt a szomszédos lakó-házakra és bár a könyi tűzoltókön ki-vül a szomszédos községek tűzoltói is résztvettek az oltási munkálatokban, nyolc lakóház és számos melléképület a tűz martalékává lett. Tízennyolc család hajléktalanná vált. A tűzben sok takarmány és állat is elpusztult. A tűz oltása közben négy tűzoltó meg-
besesült.

Háztartási tanfolyam vizsgája Bács-
almáson. A földművelésügyi minisztérium fennhatósága alatt álló és Bácsalmáson rendezett hathetes háztartási tanfolyam április hó 30-án tartotta meg kiállítással egybekötött záróvizsgáját, melyen a föld-művelésügyi minisztérium képviselőiben Torday László m. kir. gazdasági tanár el-nökölt. A tanfolyam 27 növendékének vizsgája nagyszámu érdeklődő közönség jelenlétében szép elméleti sikerrel zárult, gyakorlati képzettségüket pedig a vizsga után bemutatott kiállított bizonyította, amelyen a tanfolyamon varrt különféle ruhaneműk és az ott készített izletesnél izletesebb ételek nyertek bemutatást. A tanfolyamot Zilán Erzsébet gazdasági tanárnő vezette, előadók voltak Ritlop Amália gazdasági tanárnő és Klingler István dr. községi orvos.

**MINDEN ÚJ
ELŐFIZETŐ** a falusi
polgár tá-
borát erősíti!

MŰLÉPET

tiszta méhviaszból kilónként 4.60 pengőért szállít: „MÉH”, a magyar méhészek szövetsége,

Budapest, Arany János-utca 1/g.

Eszközökről árjegyzéket, szaklapból mutatványszámot ingyen küld, mézét, viaszt vételre keres.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Hol vannak az országban mezőgazdasági szakiskolák és mit kell a tanulóknak fizetni? (M. J., Harsány.) —

Felelet: M. kir. mezőgazdasági szakiskolák a következő helyeken vannak: Békéscsaba, Csermajor (Herceg Esterházy Miklós-féle), Jászberény, Karcag, Kecskemét, Kehida (Deák Ferenc-szakiskola), Nagykovács, Pápa, Somogyzentimre, Szekszárd. Tessék az önhöz legközelebb fekvő szakiskola igazgatóságához egy levelet intézni és onnan a legrészletesebb felvilágosítást fogja megkapni. Megjegyezni kívánjuk, hogy ezeken a mezőgazdasági szakiskolákon kívül még középfokú mezőgazdasági tanintézet is van Szarvason; amennyiben ez érdekelné, úgy tessék a Magy. kir. Tessedik Sámuel-középfokú gazdasági tanintézet igazgatóságához, Szarvasra fordulni.

Kérdés: Hol lehet tojást értékesíteni és milyen árban? (K. J., Borsosberény.) —

Felelet: A tojáskivitel szünetelése folytán a tojás értékesítése legujabban csak alacsony áron és így is igen nehezen történhetik meg. Tessék a legközelebbi Hangya-szövetkezethez fordulni, ahol az árat meg tudja, amelyet különben lapunk „Vásár és piac” rovatában állandóan közlünk.

Kérdés: Kaphatok-e mutatványszámot az „Adózók lapjából”? (M. F., Beecske.) —

Felelet: A kérlelzett lap kiadóhivatalánál intézkedtünk, hogy a kért mutatványszámot önnek megküldjük.

Kérdés: Szeretnék államrendőr lenni, hol kell jelentkezni? (B. M., Acsa.) —

Felelet: Az államrendőrséghez igen sokan jelentkeztek felvételre, úgy hogy az orvosi vizsgálaton bevált és a behívásra várók száma igen nagy. Amennyiben mégis jelentkezni akar, tessék a budapesti rendőrfőparancsnoksághoz fordulni felvételért. Cim: Budapest, Mosonyi-utcai rendőrlaktanya.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. M., Kiszombor. Sajnálattunkra nem közölhető, mert fogyatékos és több helyütt nincs tekintettel a versmértékre. — **B. J., Söjtör.** Bizonyos készség és érzék kiesik belőlük, de még nem közölhetők. — **R. J., Almazellék.** Megindítottuk a kért példányokat; Önnek pedig egy tiszteletpéldányt támogatása jutalmául. — **T. B. S., Zalaszabar.** Valamelyikre sor kerül. — **R. I., Moha.** Készsége van a verselésre, de még sok helyütt pongyola; több gondal kell dolgoznia. — **B. J., Kocs.** Verseket nem vásárolunk, ha azonban jók és a mi célkitűzéseinknek megfelelnek, készséggel leközzöljük. A beküldöttek közül a „Nem tudok én” című szép vers; sorát ejtjük.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

mulató égítést kötőzáró rejtély
(á = a) (p = k) —ta

(Beküldte Idei Irma Bácsáról.)

2. Szórejtvény.

V edény (á = a) Siótok
VV i

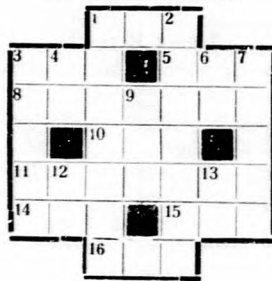
(Beküldte Börsök Bálint Makáról.)

3. Pontrejtvény.

e . v . s . h . t . l . a . y . r
. r . z . g . o . a . e .

(Beküldte Vallyon Klári Tiszasüllyből.)

4. Keresztrejtvény.

Vízszintes sorok:

1. Levélen használt kifejezés.
3. . . . az ember!
5. Nem leány.
8. Husvét előtt van.
10. Ri.
11. Dalárda.
14. Fonetikus; rövidítve.
15. Mutató névmás.
16. Fordítva: fülébe mond.

Függőleges sorok:

1. Két bajnok az elsőbségért . . .
2. Piroska meg
3. Fordítva: nem gyerek.
4. Most.
6. Izomszalag.
7. Ezt szántjuk.
9. Az Alföld is ilyen.
12. Biztató szó.
13. Névelő.

(Beküldte Szerény Lajos Cserhátszentivánról.)

A rejtvények helyes megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával a 23-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 17-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Cimbora.**
2. Szórejtvény: **Aldomás.**
3. Névrejtvény: **Sopron.**
4. Szórejtvény: **Darumadár.**
5. Szórejtvény: **Bűnjelek.**

Megejtették: Percze Rókus, Börsök Bálint, Szántó István, Szemenei János, Szerény Lajos, Idei Irma, Dunavecsei

Hangya, Niklai István, Szabó Mariska és Pári Kálmánka, Bodor Rózsa, Schult Antal, Mezőcsáti Gazdakör, Bánki Horváth Sándor, Széles Lajos.

Jutalomkönyvet nyertek: Széles Lajos (Csánig), Schult Antal (Felsőpakony), Szabó Mariska (Tarnaméra).

A 18-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

T R É F Á K

Egy jobb vendéglő.

A vendég ebéd közben dühösen rászól a pincérre.

— Pincér, ez a babfőzelék olyan kozmás, hogy nem tudom megenni. Hívja ide azonnal a tulajdonost.

A pincér kézlegyintve feleli:
— Főlösleges, kérem, *ő sem fogja tudni megenni.*

„Már megtörtént . . .”

Vöm uram újév reggelén elcsuszik az utcán és kitöri a lábát. A mentők szállítják haza. Két perc múlva beállít az anyósa, de vöm uram nem hagyja szóhoz jutni, hanem ő beszél:

— Elkészt a jókívánságokkal, kedves mama. *Már megtörtént . . .*

A dadogó öröme.

Egy dadogó a pesti villamos zsufolt perronján áll, amidőn egy utas rátapos a tyukszemére.

— M-m-ma-maga trottli, — dadogja felháborodva szegény, mire az utas erélyesen felszólítja, hogy vonja vissza ezt a sértést.

— *Van is e-e-eszembe . . n.* — feleli erre a dadogó — *ő-ő-örülök, hogy k-k-ki-kimondtam.*

Az önérzet

Kohn egy köruti vendéglő előtt összetalálkozik Grünnel. Grün éppen be akart menni, invitálja hát Kohnt is.

— Nem, — szabadkozik Kohn.
— Gyere csak, az én vendégem leszel.

— Nem, nekem önérzetem van.
— Na hallod, csak nem esik csorba az önérzetem, ha elfogadsz egy jóbarátodtól egy ebédet?

— Azt nem mondtam, de tudod, nem megyek be olyan helyre, ahonnan már egyszer kidobtak.

Házbérnegyedkor

— Mondja csak, kedves szomszédasszony, maguknak is annyi gondot okoz a házbérfizetés?

— Dehogy. Nálunk házgondnok van, annak okoz gondot.

Egy kereskedő sóhajtsaiból.

— Azt még megértem, hogy akinek nincs semmi üzlete, az megél valahogy, de hogy él meg az, *akinek van valami üzlete? . . .*

A VILÁGGYUJTÓGATÓ

REGÉNY * ANGOL BÓL FORDITOTTA: VÉCSEY LEÓ (23)

— Ugy! És itt akar maradni?
— Az attól függ, hogy...
— Ha én most magának csókot adnék, visszaadja? — ingerkedett a leány.

— Azt nem ígérhetem meg, de majd meglátjuk.

— Igen — válaszolta a detektív — félelmetes és komoly arca van. De miféle címer az a sisakján?

— Egy piros sziv.

— Igen, most már látom.

— Piros sziv, s alatta a latin jelmondat: Cor clavis mea.

— Mit jelent ez?

— Az én szívem, az én váram... Ugye, kissé érzélgős és ostoba?

— Ellenkezőleg, nagyon érdekes.

Ravasz egy kis nő az, aki mindjárt a dologra tér — gondolta a detektív, ki belátta, hogy most már becsületből is meg kell csókolni. Meg is tette. A leány átka-rolta a nyakát.

— Üljünk le itt a padra — mondta a detektívnek és egy nagy fa alá húzta.

— A kutyafáját, — gondolta a detektív — de könnyen lángalob-bant a kicsike!

Majd hangosan hozzátette:

— Na és mikor láthatjuk ismét egymást, szép ismeretlen tündér?

— Szeretné?

— Természetesen.

— Nem tudom, hogy megtehe-tem-e majd?

— Miért ne? Ígérje meg, hogy értesít valahogyan...

— Na jó, megígérem. Adja meg a címét.

— Talán az lesz a legjobb, ha itt találkozunk.

— Itt? Mikor?

— Amikor akarja. Én éjjeli őr vagyok.

— Igaz, ön éjjeli őr.

— És ön komorna.

— Igen, a főhercegnőnél.

Szerencsém van — gondolta a detektív.

— Csókoljon meg — mondta a leány és oly szorosan megölelte a detektívet, hogy annak szinte a lélekzete elállott.

Ebben a pillanatban azonban

hevesen visszalökte a férfit és ugy felugrott, mintha kigyó csipte volna meg. Majd hirtelen eltűnt, mintha föld nyelte volna el. Az uton a kavics valakinek a léptei alatt csikorgott. A detektív a park egyik sötét része felé rohant, hol egy férfialak tűnt el. Most értette csak meg, hogy a leány rászédte...

Mint az örült, vad iramban követte a szökevényt, de az ügyesebb volt. A mokus fürgeségével kerülte ki a lehajló ágakat és kiugrott az utra. De nem vigyázott eléggé a kabátjára, mert az beleakadt a szöges drótba, a kerítés tetején. Amint a detektív odaért, éles rop-panást hallott, mint mikor szöve-tet tépnek és a szöges dróton mindössze egy darab fekete szövet maradt, bünjelként, amit a detek-tív gyorsan zsebregyűrt.

Cardon, aki nem ismerte itt eléggé a helyi viszonyokat, csak nehezen tudott átvergődni a falon és hosszú tévelygés után tudott ki-jutni az utra.

A szökevény már természetesen eltűnt. Nem volt mit tennie, tehát hazament. Rosszkedvűen ült le szo-bájában, de mégsem állhatta meg, hogy hatalmasat ne kacagjon a maga ügyetlenségén és a titokza-tos komédia utolsó fordulatán. De még nincs vége!

Másnap detektívet küldött Szi-dorvszky alezredes lakására, még pedig hordáruháiban. Az ajtót nyitó szolgának azt mondta a de-tek-tív, hogy az Amerikai Divat-házból jön telefonhívásra, hogy az alezredes ur elszakadt kabátját el-vigye kijavítani.

Egy félóra mulva Cardon kezei közt volt az elegáns estélyi férfi-köpeny, melynek háta majdnem teljesen végig volt szakítva. És ugy a köpeny szakadása, mint a detektív-nél lévő szövetdarab pon-tosan összeillett. Cardon ezt is el-tette bünjelei közé.

Már hozzá akart fogni az ujságok átböngészéséhez, amikor házve-zetőnője egy levelet hozott, mely a következő pár sorból állt:

„Nagyon köszönöm a tegnapi szép estét, Cardon ur. Tartsa meg jó emlékében az ön szerelmes komornáját.“

II.

A falábu ember.

A detektív gondolatait erős ko-pogás szakította meg. Cardon ajtót nyitott. Egy okos és ravasz arcu fiatalember lépett be sietve.

— Jó reggelt, Hadox ur, — üd-vözölte a detektív. — Mi ujság?

— Utána jártam annak, amivel megbizott, doktor ur.

— Nos?

— Huszonharmadikán este a fő-hercegnő személyesen ment el az udvari cukrászhoz és egy doboz csokoládét vásárolt.

— Ah! Tovább!

— Ő maga ügyelt fel a becsoma-galásnál, mikor külön-külön min-den darabot beburkoltak és saját-kezüleg tett a végén a doboz aljára egy vastag papírt, mely valószínű-leg levél volt.

— Tehát mégis! — mormogta a detektív és arca halotthalvány lett.

— És Kruppe Rózsa?

— Eltűnt!

— Hát a bátyja, az altiszt?

— Öngyilkos lett.

— Igaz ez?!

— Igen. Az asztalán egy posta-utalvány hevert 20.000 frankról.

— Ismét ez az átkozott, romlás-t-hozó ajándék, — mondotta a detek-tív. — A titokzatos kéz, mely lát-hatatlan helyről kormányoz, meg-vásárolja az embereket saját cél-jaira, azután sorsukra bizza őket, elhajítja, mint a kifacsart citro-mot.

— Cardon ur! — szólalt meg a fiatalember. — Nekem nagyon meg volna a munkám könnyítve, ha bizna bennem és felvilágosi-tana, hogy mi a jelentősége azok-nak a híreknek, amiket önnek ho-zok. Ha tudja az ember, hogy mi-féle cél érdekében dolgozik, sokkal jobban sikerül minden.

— Hadox ur, — válaszolt a de-tek-tív — magától értetődik, hogy ön igazságos cél érdekében dolgo-zik. De hogy mi ez a cél, nem mondhatom meg, mert én sem tu-dom biztosan.

— Ah! Tehát olyan kényes eset?

— Valahogy úgy van.

(Folytatjuk.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak május hó 9-én.)

GABONATÖZSDE

Készárúpiac. *Buca:* tiszai 76 kg-os 13.35—13.55, 77-es 13.60—13.85, 78-as 13.85—14.05, 79-es 14.05—14.25, 80-as 14.20—14.40; felsőtiszai és jászszági 76 kg-os 12.75—12.90, 77-es 12.90—13.05, 78-as 13.10—13.25, 79-es 13.25—13.40, 80-as 13.40—13.55; fejmegyei, dunántúli, pestvidéki és bácskai 76 kg-os 12.40—12.55, 77-es 12.55—12.70, 78-as 12.75—12.90, 79-es 12.95—13.10, 80-as 13.05—13.20. — Pestvidéki *rozsa* 6.25—6.35, egyéb 6.25—6.35; *takarmanýárpa*, elsőrendű 9.20—9.40, másodrendű 8.70—8.90; felvidéki sörpára 10.75—12.50, egyéb 10.00—11.00; *zab*, elsőrendű 8.20—8.40; másodrendű 8.00—8.20; *tiszántúli tengeri* 6.80—6.85, egyéb 6.85—6.90; *körpe* 5.60—5.70; *8-as liszt* 8.50—8.75 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. *Buca* májusra: 12.34—12.36, júniusra: 12.48—12.49, októberre: 11.78—11.79. — *Rozsa* májusra: 6.75—6.78, júniusra: 6.95—6.98, októberre: 7.84—7.86. — *Teugetri* májusra: 7.08—7.10, júliusra 7.42—7.43, augusztusra: 7.65—7.66 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (*Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi Rt. jelentése.*) Az enyhébbre fordult időjárásnál, valamint országszerte előfordult kisebb-nagyobb esők által nemcsak késői vetésű, hanem egyéb magvak iránt is kielégítő érdeklődés mutatkozik. Kereslete van még *lucerumagoknak*, ugyszintén megbízható *takarmanýrépmagoknak* is, főleg azonban *fűmagoknak* és *fűmagkeverékeknek*. Szép számban érkeznek rendelések *szudánfűmagra*, *kölesfűre*, *muharmagra*, *vetőtengerire* és *vetőbabokra* is. Az elmúlt héten szinte váratlanul lényegesen emelkedett a *mák* ára, melyből már csak egészen jelentéktelen készletek állanak rendelkezésre. Ezzel szemben újtermésű mákot aránytalanul olcsóbb áron ajánlanak. Ugyancsak külföldről mutatkozik erősebb kereslet *ösziborsó* és *szószöbükökny* iránt, melyek ára némileg emelkedett. — *A budapesti áru- és értéktözsde hivatalos jelekészítésére* 100 kilónként *budapesti paritásában*: köles, vörös 6.5—7; muharmag 8—9; lenmag, elsőrendű 20—30, másodrendű 27—28; tökmag, elsőrendű 23—24, másodrendű 20—21; kék mák 152—155; szárított répaszelet 7.50—8.00; bab: szokvány 9.00—9.25 pengő métermázsánként.

Abraaktakarmánypiac. Árpakorpa 7.25, borsóhéj 6.50, borsókörpe 6.50, buzakonkoly 6, konkolydara 7, lenmagpogácsa 13.50, napraforgópogácsa 9.50, repcepogácsa 8.25, rozskonkoly 6, rozskörpe 5.95, rozsocsu 6, rozstakarmanýliszt 8.50, szójababpogácsaliszt, nagyban 21, szójababpogácsaliszt, kicsinyben 23, tökmagpogácsa 14.50 pengő métermázsánként.

Takarmanývásár. Réti széna, másodrendű 3.80—4, harmadrendű, esomagolásra 3—3.60, sarjuszéna 3.50—3.80, muharszéna 4—4.40, lucernaszéna 4.50—7, zabosbikkönyszéna 4, alomszalma, másodrendű 2.80—3 pengő métermázsánként, zupszalma, 1 kéve 25—30 fillér.

Cirokszalak takaró szalma átlagárban 18—20 pengő, bélés szalma átlagárban 10

—12 pengő métermázsánként. *Cirokmag* métermázsánként 5.75 pengő.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökör (tarka) 40—44, elsőrendű belföldi jármosökör (fehér) 40—44, 4 és féléves üszök 34—38, 1 és féléves tinók 34—38, fiatal, friss-fejős tehén 55—65 fillér kilogrammonként élőszulyban.

Szurómarhavásár. Élő borjúk, belföldi szopós, elsőrendű 70—80, kivételesen 81, másodrendű 62—69, harmadrendű 50—60 fillér kilogrammonként.

Vágómarhavásár. Ökör, legjobb 37—43, közép 34—46, bíka, legjobb 45—46, tehén, jobb 30—40, közép 34—35, esontelen való marha 23—25 fillér kilogrammonként élőszulyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 76—84, közepes 90—92, nehéz sertés 92—94 fillér kilogrammonként élőszulyban.

Lóvásár. Igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 200—400, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 130—280, öszvér 130, alárendelt minőségű lovak 25—150, vágólovak 30—130 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal kislejtes ürök, páronként 100 kg, vagy azon felül szulyban 45—50, prima, fiatal bárányok páronként 75—80 kg között 45—50 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-ítatás után mázsálva, páronként 6 kg súlylevonással.

Gyapju. Hazánkban változatlan maradt az irányzat és élénk forgalom bonyolódott az elővételekben, az előző heti árhoz. Középmínőségű fésűsgyapjuért 0.95—1.05 pengőt fizettek, elsőrendű fésűsgyapjuért pedig 1.10—1.15 pengőt lehetett elérni. A legutóbbi napokban az állami birtokokról származó 50.000 kg gyapju 1.15 pengős egységáron adtak el.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje 32, lefölözött tej 8—12, tejszín literje 140—240, tejfél 100—160, centrifugált vaj kilogrammja kicsinyben 240—300, szedett vaj 200—240, tehénturó 40—80, jurturó 150—240, juhsajt 150—200, trappista sajt 160—240, emmentáli sajt 240—400 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő baromfi: csirke, 1.20—2.50, fiatal, újdonság 1.10—2.20, tyúk 2—4, káppan 2.50—4 pengő darabonként. — *Leölt baromfi:* hizott lud és ruca 1.30—2, liba, újdonság 2.80—4, csirke 1.60—3, újdonság 2.80—4.50, tyúk 1.30—1.80, hizott pulyka 1—1.70, libamáj 3—7 pengő kilogrammonként. Tojás darabja 4—6 fillér.

Zöldség. Sárzárépa 18—50, petrezselyem 16—30, zeller 12—26, kalarábé 8—16, vöröshagyma 4—10, fokhagyma 20—60, cékla 8—16, kelkáposzta 30—90, fejjalálta darabja 2—30, torma 30—160, burgonya, őszli, rózsa 6—14, Ella 6—10, kifli 16—24, champignon gomba 240—360, fekete retek 8—20, hónapos retek csomója 10—40, uborka, újdonság 150—300, zöldpaprika apró, hegyes újdonság, darabja 40—50, spargya 40—280, sóska 24—60, paraj 10—30 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak *Szegeden:* édes nemes paprika 65—85, felédés paprika 42—45, rózsa paprika 30—35, másodrendű paprika 25—30, harmadrendű paprika 20—25, fűzérpaprika 60—130 fillér kilogrammonként. — *Kalocsán:* édes nemes paprika 58—75, rózsa paprika 36—42 fillér kilogrammonként.

Borpiac. A borárak igen szilárdak és emelkedő irányzatot mutatnak. Árak kis-

termelőknél 1.30—1.40 P, urasági tételek, tömegborokért minőség szerint 1.50—1.70 pengő hl-ként és Malligandfokongként.

Papiac. A magyar-cseh tárgyalások kapcsán mintegy 6000 vagon fenylőfa behozatalára van kilátás. *Tüzifában* még nem alakult ki számottevő forgalom, mert a kínálat tartózkodó. Belföldi bíkkhasáb 265—275, cserhasáb 220—230, gyertyánhasáb 235—245, hántolt fa, száraz 280—290, friss 240—245 pengő budapesti paritásában vagononként. *Lombfa* iránt még mindig nem mutatkozik kereslet.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára május hó 9-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerül száz darab:* Angol font 1935—1975; dollár 496—506; kanadai dollár 419—431; hollandi forint 229.95—232.95; német márká 135.70—136.60; svájci frank 110.70—111.40 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbre kerül száz darab:* Csehszlovákia 16.93—17.05; szerb dinár 7.20—7.70; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 64.45—64.95; román leu 3.40—3.44; bolgár leva 4—4.26; olasz lira 29.90—30.20; osztrák schilling 80.10—80.80 pengő.

Színarany kilogrammja 5160—5190 pengő; Napoleon-arany darabja 32.60—32.80 pengő darabonként.

Vásárok jegyzéke.

Vasárnap, május hó 14-én. *Állat- és kirakodóvásár:* Abádszalók, Alberti, Szegvár, Uikécske.

Hétfő, május hó 15-én. *Állat- és kirakodóvásár:* Ádánd, Jászberény, Németboly, Nógrád (egész vásár bizonytalan), Salgótarján, Tiszapalkonya, Tompa, Tót-szerdahely, Vác, Vél. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Kereseliget, Mike, Paks (a vásár bizonytalan). — *Kirakodóvásár:* Ózd.

Kedd, május hó 16-án. *Állat- és kirakodóvásár:* Celdömölk, Salgótarján, Vél, Veszprémszék. — *Állatvásár:* Szombathely. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Csesztreg, Gálosfa, Iharosberény, Regöly, Szőlősgyőrök. — *Sertés- és kirakodóvásár:* Borsódnádas.

Szerda, május hó 17-én. *Állat- és kirakodóvásár:* Földes, Lébény, Okány. — *Állatvásár:* Székesfehérvár. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Bajna, Mucsi, Somogyzsbok, Zalaszentlászló.

Csütörtök, május hó 18-án. *Állat- és kirakodóvásár:* Kömlő, Nyirbátor, Tét, Tiszalök, Zánka. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Baina, Kaposmérő. — *Marha- és kirakodóvásár:* Óriszentpéter.

Péntek, május hó 19-én. *Állat- és kirakodóvásár:* Csenger, Szalkszentmárton, Veszprém. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Zalaszentiván (a vásár bizonytalan).

Sombat, május hó 20-án. *Állat- és kirakodóvásár:* Drávafok. — *Ló-, marha- és kirakodóvásár:* Kishárpáti, Somogyvár.

KIADJA:

„FALU“ ORSZÁGOS FÖLDMIVES-SZÖVETSÉG.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.